

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

آزمون ۲۰ تیر ۱۳۹۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، مرتضی منشاری، لیلا وظیفه
زبان عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
فرهنگ و معارف اسلامی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	آناهیتا اصغری	محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، فاطمه فهیمیان، مهسا عفتی
اقتصاد	مریم بوستان	مریم بوستان	سارا شریفی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	سیدعلیرضا احمدی
عربی (اختصاصی)	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاذ هوشیار	میلاذ هوشیار	مریم بوستان، آفرین ساجدی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان، آفرین ساجدی
علوم اجتماعی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
فلسفه و منطق	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	پروانه کریمی	پروانه کریمی	آفرین ساجدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، فاطمه منصورخاکی (عمومی)
مسئول دفترچه	آفرین ساجدی (اختصاصی)، فرهاد حسین‌پوری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

زبان و ادبیات فارسی

۱۰- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

[من] به کعبه عشق / عشق به کعبه / بلا به ریگ بیلان / زبان به شمشیر / زخم شمشیر زبان به خار معیان
مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به مشبه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «تیر آه / بارگنه / قد چون کمان
گزینه ۲: «محیط رحمت حق / محیط رحمت حق چون حباب / دامان تر به بادبان کشتی
گزینه ۳: «گرد خجالت / تو [چون گوهر / باران رحمت
(ادبیات فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۱- (ضیف اخفمی ستوره)

بیت «ب: سایه مثل کوه آهن باشد، اعراف است. / بیت «الف»: به داستان عیسی مسیح (ع) اشاره دارد. / بیت «ج»: «معشوق از سرو، خوش‌قامت‌تر و از ماه، زیباتر است.» تشبیه تفضیل / بیت «د»: «آینه» استعاره از «دل» است. / بیت «ه»: «سپر انداختن» و «کمان کشیدن» تضاد دارند. «سپر انداختن» کنایه از «تسلیم شدن» و «کمان کشیدن» کنایه از «آماده تیراندازی شدن» است.

(ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۱۲- (افشین می‌الدین)

در گزینه «۴»، «هر» صفت مضاف‌الیه است ولی در سایر گزینه‌ها مضاف‌الیه مضاف‌الیه وجود دارد.
گزینه «۴»: هر کسی را دل = دل هر کسی ← «هر» صفت مضاف‌الیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: طلب وصل تو ← «تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.
گزینه «۲»: سودای عشقت ← «ت» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.
گزینه «۳»: شکن زلف تو ← «تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۳- (مریم شمیرانی)

«ساختم» در معنای «سازگاری کردن» آمده است؛ اما در گزینه‌های دیگر «ساختم» فعل اسنادی است.
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۳۵)

۱۴- (مسنن اصغری)

تکواژ: دمدمه + ها + ی + اردیبهشت + اصفهان + چون + شاه + زاد + ه + ی + افسون + شد + ه + ی + افسانه + است + ک + طلسم + ش + را + شکست + ه + اند (۲۴ مورد)

واژه: دمدمه‌ها + ی + اردیبهشت + اصفهان + چون + شاهزاده + ی + افسون شده + ی + افسانه + است + ک + طلسم + ش + را + شکست‌اند (۱۶ مورد)
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

۱۵- (ضیف اخفمی ستوره)

«گویی» مسند است و «دل» نهاد است.
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۶- (مرتضی منشاری - اردبیل)

ترکیب‌های وصفی: (۱) قاصد بی‌گناه (۲) این دوشیزه (۳) دوشیزه سفیدروی (۴) همه احوال (۵) همه انقلابات (۶) این گل (۷) گل پاک‌دامن
ترکیب‌های اضافی: (۱) پاک‌ی قاصد (۲) قاصد بهار (۳) طهارت دوشیزه (۴) دوشیزه بوستان (۵) برگ‌های گل
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۷- (کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: خداوند در همه جا حاضر و ناظر است و بشر از حضور او غافل است.
مفهوم بیت گزینه «۲»: رحمت و مهربانی ممدوح (پادشاه) برای همگان نمایان است.
(ادبیات فارسی ۲، مقوم، مشابه صفحه ۸۷)

۱- (مسنن اصغری)

الف) توتیا: اکسید طبیعی و ناخالص روی که محلول آن گندزدایی قوی است.
د) ایار: از ماه‌های رومی که برابر ماه سوم بهار است.
ج) طلسم: اصلاً یونانی است به معنی ...

(ادبیات فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۲- (مهمربوار قوربیان)

غذا: فریب‌کار، بسیار بی‌وفا
(ادبیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۳- (اسماعیل تشییع)

سیف: شمشیر - تابستان معنی سیف است.
دها: زیرکی - بخشش معنی دهش است.
استیصال: درماندگی
(ادبیات فارسی ۲ و ۳، لغت، ترکیبی)

۴- (امسان بزرگر - رامسر)

گزینه «۴» غلط املائی ندارد؛ در حالی که در گزینه «۱»، «گزاردن» و در گزینه «۲» «سطور» و در گزینه «۳»، «منسوب» غلط نوشته شده که صورت صحیح آن‌ها به ترتیب «گذاردن» به معنای سپری کردن، «ستور» به معنای چهارپا و حیوانات نظیر اسب و ... «منسوب» به معنای گماردن و افزایش است.
(ادبیات فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- (مهمربوار قوربیان)

تصحیح املائی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فراغ ← فراق
گزینه «۲»: عمارت ← امارت
گزینه «۳»: حول ← هول
(ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۶- (میثا اصبیلی‌زاده)

دیوار: اثر جمال میرصادقی
الایام: اثر طه حسین
چمدان: اثر بزرگ علوی
(ادبیات فارسی ۲ و ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۷- (مسین پرهیزگار - سبزوار)

الف) منطق الطیر اثر عطار نیشابوری است.
ج) کلیدر اثر محمود دولت آبادی است.
(ادبیات فارسی ۲ و ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- (مهمربوار قوربیان)

شعر غنایی گزارشگر عواطف و احساسات شخصی شاعر است.
(ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۹- (مرتضی منشاری - اردبیل)

حسن تعلیل: غرق آب و عرق شدن شکر به واسطه حیای لب شیرین معشوق
تشخیص و استعاره: حیای لب شیرین، غرق آب و عرق شدن شکر / «چشمه نوش» استعاره از «معشوق»
تناسب (مراعات نظیر): «شیرین و شکر»، «غرق و آب»
(ادبیات فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۲۷- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم ابیات «ب، ج، ه»: پرهیز از دوست ناباب یا همنشین بد
مفهوم بیت «الف»: توصیه به بهره‌گیری از خرد
مفهوم بیت «د»: منزوی شدن و با دیگران ارتباط نداشتن
(ادبیات فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۱۱۳)

۱۹- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم بیت گزینه «۲»: توصیه به انسان دوستی
(ادبیات فارسی ۲، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۸- (سیدمحمدرضا علی مرتضوی)
«قد ذکرت»: (در این جا) ذکر نموده‌اند / «ثوابا عظیما»: اجر بزرگی (اسم
نکره + صفت نکره) / «إغاثة الملهوف»: کمک (به) درممانده / «أفضل»: بهتر /
«صیام شهر»: روزه (گرفتن) یک ماه
(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۹- (محمدمهری رضایی)
«برودة الهواء»: سردی هوا (مضاف و مضاف الیه) / «أن لا تُدْفَنتی»: که مرا
گرم نکند / «الألبسة الكثيرة الّتی»: لباس‌های زیادی که / «كنت لبست»:
(ماضی بعید) پوشیده بودم
(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۳۰- (محمدمهری رضایی)
در این گزینه، «زینا» فعل ماضی به معنی «آراستیم» است و «ینعکس»
جمله وصفیه است و چون بعد از یک فعل ماضی (زینا) آمده است، باید
به صورت ماضی استمراری ترجمه شود، بنابراین به جای «منعکس می‌شود»
باید گفت «منعکس می‌شد».
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۳۱- (حسین رضایی)
با توجه به معنای عبارت «روزگار بدن‌ها را فرسوده و آرزوها را زنده
می‌کند!»، این گزینه صحیح است.
(عربی (۲)، مفهوم ۳، ترکیبی)

۳۲- (محمدمهری رضایی)
«هر آنچه»: ما / «تحمل کنی»: تتحمل، تحمّلت / «شیرینی عاقبت آن‌ها»:
حلاوة عاقبتها / «می‌چشی»: تدقّ، دقت
توجه: فعل شرط و جواب شرط می‌توانند هر دو مضارع و یا هر دو ماضی
باشند و یا یکی ماضی و دیگری مضارع باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۲»: اولاً «تحمل» به معنای «تحمل کنی» نمی‌باشد و به معنای «بار
می‌کنی» می‌باشد. ثانیاً فعل «تذوق» چون جواب شرط و مجزوم است باید
به دلیل التقای ساکنین حرف‌های حذف می‌شد (تدقّ). ثالثاً مرجع ضمیر
«عاقبتن» کلمه «المشكلات» می‌باشد که جمع غیرعاقل است و باید
ضمیرش به صیغه مفرد مؤنث بیاید. (عاقبتها)

گزینه «۳»: «فعل شرط» به صیغه «مفرد مذکر مخاطب» آمده است و
جواب شرط نیز با توجه به این عبارت باید به همین صیغه می‌آید در
حالی که «تذوقی» به صیغه «مفرد مؤنث مخاطب» آمده است.
گزینه «۴»: اولاً «کَلِّمًا» به معنای «هر بار» می‌باشد نه «هر آنچه»، ثانیاً
مرجع ضمیر «عاقبتن» کلمه «المشكلات» می‌باشد که جمع غیرعاقل است،
بنابراین ضمیرش باید به صیغه مفرد مؤنث بیاید. (عاقبتها)
(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

۱۸- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم ابیات «ب، ج، ه»: پرهیز از دوست ناباب یا همنشین بد
مفهوم بیت «الف»: توصیه به بهره‌گیری از خرد
مفهوم بیت «د»: منزوی شدن و با دیگران ارتباط نداشتن
(ادبیات فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۱۱۳)

۱۹- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم بیت گزینه «۲»: توصیه به انسان دوستی
(ادبیات فارسی ۲، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۰- (مرتضی منشاری - اردبیل)
مفهوم بیت صورت سؤال: آیات و نشانه‌های الهی، در هر ذره‌ای از پدیده‌های جهان
نمایان است. از گزینه «۳» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نقش بستن نقش معشوق در چشم عاشق
گزینه «۲»: برخاستن شور و شوق از هر دو جهان با ظاهر شدن ذره‌ای از جمال خداوند
گزینه «۴»: مست شدن هر دو عالم، با زیاد شدن تجلی جمال الهی
(ادبیات فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۱۵)

۲۱- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»، «جذبة عشق» است و مفهوم بیت گزینه «۲»،
«ارجمندی معشوق».
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۲- (عارف سادات طباطبائی نژاد)
مفهوم عبارت صورت سؤال و سه بیت دیگر، تغییرناپذیری ذات است در حالی که
مفهوم بیت گزینه «۲»، نپذیرفتن منت گداطلبان است.
(ادبیات فارسی ۳، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۱۳۹)

۲۳- (سعید کنج‌پوش زمانی)
فقط درد عشق را عاشق دل‌سوخته می‌فهمد و درک می‌کند، این مفهوم در تمام
گزینه‌ها وجود دارد به جز گزینه «۳» که می‌گوید: وجود من از هجر و دوری تو
سوخته و چشمانم از درد عشق تو اشک‌بار است.
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم ۳، صفحه ۴)

۲۴- (مریم شمیرانی)
مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به دگرگونی ارزش‌ها اشاره دارد، در حالی که
شاعر در گزینه «۳» به مخاطب می‌گوید که با وجود تحصیل، هنرمند نشدی و جهل
از این علم تو بهتر است. (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۱۵)

۲۵- (مسین اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: آمادگی عاشق برای بذل جان در پای معشوق
مفهوم بیت گزینه «۴»: تقابل عقل و عشق و ترجیح عشق بر عقل
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم ۳، صفحه ۲۹)

زبان عربی

۲۶- (زهره نعمتی)
«كرة السلة»: بسکتبال / «رياضة جماعية»: ورزشی گروهی / «یتنافس»:
رقابت می‌کند / «فریقان»: دو تیم / «یتألف»: تشکیل می‌شود، متشکل
(است) از / «کل منهما»: هر کدام از آن‌ها / «خمسة لاعبين نشیطین»: پنج
بازیکن فعال / «یحاول»: تلاش می‌کند، می‌کوشد / «إحراز»: دست یابد (در
این جا) / «سلة یطلق علیها الهدف»: سبدی که هدف نامیده می‌شود.
(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۳۸- (در ویشتعلی ابراهیمی)
یتصاغذ: فعل مضارع مرفوع / الماء: فاعل و مرفوع / يعود: مضارع مرفوع / التلال: مضاف الیه و مجرور. صورت صحیح حرکت گذاری تمامی عبارات به این شکل است: «یتصاغذ الماء من الیابسة علی هیئة البخار ثم يعود فیتساقط علی هیئة أمطار و تلوج. تبدأ الأنهار فی أعلى التلال و الجبال.»
(عربی (۲) و (۳)، حرکت گذاری، ترکیبی)

۳۹- (در ویشتعلی ابراهیمی)
یتساقط: فعل مضارع و مرفوع / ینحدر: فعل مضارع و مرفوع / جدال: اسم غیر منصرف و مجرور به حرف جر با فتحه / الجدال: فاعل و مرفوع حرکت گذاری صحیح تمامی عبارات: «یتساقط المطر فوق الجبال و ینحدر فی جدال صغيرة ثم تلتقی الجدال الصغيرة و تشکل جدال أكبر و منها تشکل أخيراً الأنهار!»
(عربی (۲) و (۳)، حرکت گذاری، ترکیبی)

۴۰- (در ویشتعلی ابراهیمی)
فعل «لا تتوقف» فعل مضارع منفی در صیغه اللغائبة، باب تفعیل و مزید ثلاثی با دو حرف زائد و لازم و معرب است. نقش آن جمله وصفیه است برای اسم نكرة «دورة» و محلاً مرفوع به تبعیت است.
(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی، ترکیبی)

۴۱- (در ویشتعلی ابراهیمی)
کلمة «خیراً» از نظر تحلیل صرفی اسمی مفرد مذکر و معرب و مشتق و صفت مشببه بر وزن فعیل، نكرة و منصرف است. از نظر نقش مفعول فیه و از نظر اعراب منصوب و از نظر نوع اعراب، علامت اعرابش ظاهری اصلی است.
(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی، ترکیبی)

۴۲- (در ویشتعلی ابراهیمی)
فعل «تشکل» فعل مضارع در صیغه اللغائبة، باب تفعیل و مزید ثلاثی با یک حرف زائد و فعل معرب و متعدی است. هم چنین از نظر اعراب، فعلی مرفوع است که فاعل آن، ضمیر «هی» مستتر است.
(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی، ترکیبی)

۴۳- (هسین رضایی)
«او وعده می دهد چیزی را که انجامش می دهد، پس به وفای عهدش امید داریم.»
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: یُوعَد: معتل مثال با حذف «واو» صحیح است. (یعد)
گزینه «۲»: لن یقوم: مضارع منصوب است و حرف عله حذف نمی شود. (لن یقوم)
گزینه «۴»: لم یقوم: معتل اجوف مجزوم و با حذف حرف عله صحیح است. (لم یقوم)
(عربی (۳)، معتلات، ترکیبی)

۴۴- (مهمدمهری رضایی)
«متی» چون اسم مبنی است اعرابش محلی است نه تقدیری.
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۲»: «المتقی» چون اسم منقوص است و در حالت مرفوعی (خبر) قرار گرفته است، اعرابش تقدیری است.

گزینه «۳»: «جدتی» اسم مضاف به ضمیر «یاء» متکلم است و اعرابش همواره تقدیری است.

گزینه «۴»: «صاف» چون اسم منقوص است و در حالت مرفوعی (خبر) قرار گرفته است، اعرابش تقدیری است.
(عربی (۲)، انواع اعراب، صفة ۴۴)

۳۳- (هسین رضایی)
«تجری» (مضارع مجهول): برگزار می شود/ دو ناحیه شهر: «ناحیتی المدينة» طی این هفته: «خلال هذا الأسبوع» / برگزیده می شوند: (در این جا) «ینتخب» / شش: «ستة» (ست)
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۲»: تعین (با توجه به کسره زیر تشدید به صیغه معلوم آمده و خطاست، تلمیذ (معدود به شکل مفرد خطاست)

گزینه «۳»: سبعة: هفت

گزینه «۴»: سبع: هفت
(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

ترجمه متن درک مطلب:

«آب در جهان ما گردش دارد که متوقف نمی شود. آب از خشکی به صورت بخار بالا می رود سپس برمی گردد و به صورت باران ها و برف هایی فرو می ریزد. رودها در بالاهای تپه ها و کوه ها شروع می شوند. باران بالای کوه ها فرو می ریزد و در جویبارهای کوچکی سرازیر می شود، سپس جویبارهای کوچک به هم می رسند و جویبارهای بزرگتری را تشکیل می دهند و سرانجام رودها شکل می گیرند. رود در سرازیری ها به سرعت جاری می شود و سرعتش در زمین های هموار کم (آرام) می گردد تا این که در دریا می ریزد. انسان از قدیم اهمیت آب را در زندگی اش به طور کامل فهمید پس خانه هایش را در نزدیک منابع آب ها ساخته لذا شهرهای اولیه در نزدیک رود فرات و نیل ساخته شدند.»

۳۴- (در ویشتعلی ابراهیمی)
وقتی آب از زمین به آسمان (هوا) متصاعد می شود به صورت بخار است.
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «وقتی بر زمین می ریزد» نادرست است.

گزینه «۳»: «وقتی خورشید سوزان می تابد» نادرست است.

گزینه «۴»: «آب همیشه تبدیل به بخار می شود» نادرست است.
(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۵- (در ویشتعلی ابراهیمی)
در مورد تشکیل رود گزینه «۴» که می گوید «هر جویباری به مسیری می رود» نادرست است و باید بگوید «سپس جویبارها به هم می پیوندند.»
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «رودها در بلندای تپه ها و کوه ها شروع می شوند» صحیح است.

گزینه «۲»: «باران بالای کوه ها فرو می ریزد» صحیح است.

گزینه «۳»: «آب ها در جویبارهای کوچکی سرازیر می شوند» صحیح است.
(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۶- (در ویشتعلی ابراهیمی)
«انسان در سال های اخیر خانه های خود را نزدیک رودهای بزرگ می سازد.»
نادرست است.
تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱» جریان رود در زمین های هموار، کم است و گزینه «۳» اهمیت آب در زندگی انسان از قدیم نزد او شناخته شده بود و نیز گزینه «۴» رودها به تندی یا به کندی جاری می شوند و بالأخره در دریاها می ریزند، صحیح است.
(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۷- (در ویشتعلی ابراهیمی)
«حرکت آب در دنیا و زندگی انسان» می تواند مناسب ترین عنوان برای این متن باشد.
(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

فرهنگ و معارف اسلامی

(مصدر، رضایی بقا)

۵۱-

خداوند برنامه هدایت انسان را که دربرگیرنده (مشمول بر) پاسخ به سوالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد. «سُئِلَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ»: «سولانی (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند.»

(دین و زندگی سوم، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۴)

(مهرتقی، مسنی کبیر)

۵۲-

قوانین تنظیم‌کننده، بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. نیازهای متغیر، از داخل نیازهای ثابت پیدا می‌شوند. در واقع شیوه و چگونگی پاسخگویی به نیازهای ثابت مانند داد و ستد، قابل تغییر است که به آن‌ها نیازهای متغیر گفته می‌شود.

(دین و زندگی سوم، درس ۲، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(ابوالفضل امرزاه)

۵۳-

زیبایی لفظی قرآن، سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و نفوس در طول تاریخ شده است هر کس اندکی با زبان عربی آشنا باشد، پس از انس با قرآن، درمی‌یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است.

(دین و زندگی سوم، درس ۳، صفحه ۳۰)

(سیرمصدر علی مرتضوی)

۵۴-

اهمیت ابلاغ ولایت حضرت علی (ع) پس از پیامبر (ص)، تا حد رسالت است که در عبارت قرآنی «وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ» و اگر چنین نکنی، رسالتش را ادا نکرده‌ای. اشاره شده است. معنای سرپرست برای لفظ «مُولَى» در حدیث «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ»، در عبارت «أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ أَوْلَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» آمده است.

(دین و زندگی سوم، درس ۵، صفحه‌های ۶۰، ۶۹ و ۷۲)

(امین اسدیان‌پور)

۵۵-

عموم مردم در اعتقادات و عمل، دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه خود هستند و آن‌ها را اسوه قرار می‌دهند.

(دین و زندگی سوم، درس ۷، صفحه ۹۱)

(مصدر ابراهیم مازنی)

۵۶-

امیرالمؤمنین علی (ع)، وقتی رفتار مسلمانان روزگار خود را مشاهده می‌کرد، با روشن‌بینی و درک عمیقی که از نتیجه رفتارها و وقایع داشت، سرنوشت و آینده ناسامان جامعه اسلامی را به سوی جاهلیت پیش‌بینی می‌کرد و در یکی از سخنرانی‌ها، خطاب مردم فرمود: «به زودی پس از من... کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن (قرآن) نیست، آن‌گاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.»

(دین و زندگی سوم، درس ۷، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(مصوبه ایتسام)

۵۷-

امامان (ع)، هیچ یک از حاکمان غیرقانونی عصر خود را به عنوان جانشین (خلیفه) رسول خدا (ص) تأیید نکردند. آنان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمان در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند.

(دین و زندگی سوم، درس ۸، صفحه ۱۰۳)

(سکینه گلشن)

۵۸-

پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) در سال ۲۶۰ ه. ق، امامت امام مهدی (ع) آغاز شد. دوره اول امامت ایشان که تا سال ۳۲۹ ه. ق طول کشید، «غیبت صغری» نامیده می‌شود. امام عصر (عج) شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب خاص خود، برای ایشان نامه نوشت و فرمود پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم امامت در شکل غیبت کبری آغاز شده است. حاکمان بنی‌عباس که درصدد بودند مهدی موعود (ع) را به محض تولد به قتل برسانند، عامل اولیه و اصلی غیبت امام مهدی (عج) بودند.

(دین و زندگی سوم، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۰)

(سیرمصدر علی مرتضوی)

۴۵-

«لا» در این گزینه از نوع «لا»ی نفی جنس است که قبل از یک اسم می‌آید و یکی از نواسخ محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «لا» حرف عطف است.

گزینه ۳: «لا» حرف نفی فعل مضارع است.

گزینه ۴: «لا» حرف نفی فعل مضارع است.

(عربی ۲)، نواسخ، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(سیرمصدر علی مرتضوی)

۴۶-

«حَذَّرَ» فعل مجهولی است که مرجع ضمیر نائب فاعل آن، «الظَّالِمُونَ» است، بنابراین «حَذَّرُوا» به صیغه للغائبین صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «تَرَجَى» فعل مجهول و نایب فاعل آن، «شَفَاعَةَ» است.

گزینه ۲: «تَوَقَّرَ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، «الحياة» است.

گزینه ۴: «أَعْطَيْتُ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، ضمیر بارز «ت» است.

(عربی ۲)، انواع عملات، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

(سیرمصدر علی مرتضوی)

۴۷-

«بِوَأَجْهِنِّهَا» در این جا، جمله وصفیه (صفت از نوع جمله) است.

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «الْقَلِيلَةَ» و «الْتَّاجِحِ» صفت از نوع مفرد هستند.

(عربی ۲)، وصف و اضافة، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۲)

(سیرمصدر علی مرتضوی)

۴۸-

«رُؤْيَةٌ» مصدر منصوب از ریشه فعل «یرون» است که بر کیفیت فعل جمله دلالت می‌کند، بنابراین مفعول مطلق است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «حَيًّا» خبر افعال ناقصه است.

گزینه ۲: در این گزینه مصدر منصوب هم جنس با فعل جمله یافت نمی‌شود.

گزینه ۳: «حَقِيقَةٌ» اول، اسم مؤخر «إِنْ» و دومی مفعول به برای فعل متعدی «بَلَّغَ» است.

(عربی ۳)، منصوبات، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(اسماعیل یونس‌پور)

۴۹-

«صباح» مجرور به حرف جر و «الیوم» مضاف‌الیه و مجرور است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «الیوم» مفعول فیه است (امروز فداکاری‌های رزمندگان اسلام را فراموش نمی‌کنیم).

گزینه ۲: «هذه» مفعول فیه و «الایام» تابع اسم اشاره است.

گزینه ۳: «حینما» مفعول فیه است.

(عربی ۲)، منصوبات، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

(فرشید فرج‌زاده - تبریز)

۵۰-

در گزینه ۳، «الابتعاد» منصوب است، چون در این عبارت در اصل «مفعول به» است. پزشک برای خواهر مریض فقط دوری کردن از اضطراب را تجویز کرد!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «مَنْ» محلاً مرفوع است، چون در اصل (فاعل) است.

گزینه ۲: «الرَّجُلُ» مرفوع است، چون در اصل (فاعل) است.

گزینه ۴: «مَنْ» محلاً مرفوع است، چون در اصل (فاعل) است.

(عربی ۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

(مفسر رضایی بقا)

۶۷- طبق عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»، مؤمنان به خدا محبت شدیدتری دارند. خداوند می‌فرماید اگر مرا دوست دارید و اگر محبت من در قلب شماست، شایسته است از دستورات من پیروی کنید. یعنی شرط اصلی دوستی با خدا، عمل به دستورات خداست که توسط پیامبر ارسال شده است: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي» که این مفهوم با آیه «أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ» نیز مرتبط است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۷ و دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۹)

(مفسر رضایی بقا)

۶۸- عرضۀ نابه‌جای زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده، «عفت» و «حیا» را از بین می‌برد و این دو گوهر مقدس را از زن می‌گیرد. امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱۲، صفحه ۱۳۰)

(مفسر رضایی بقا)

۶۹- سهل‌نگاری در عمل و بی‌توجهی به احکام خداوند، قرار دادن خود بر لبۀ پرتگاهی است که سقوط به وادی‌های هولناک گمراهی و سرگردانی را در پی خواهد داشت. خداوند همین خطر را به ما هشدار می‌دهد و می‌فرماید: «أَمْ مَنْ أَسْسَ بُنْيَانَهُ عَلَيَّ شِفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» یا کسی که بنای خود را بی‌ریزی کرده بر لب پرتگاهی مشرف به سقوط و با آن در آتش دوزخ می‌افتد و خداوند گروه پیدادگران را هدایت نمی‌کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۵)

(سیدرادی هاشمی)

۷۰- توبه، گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را سست‌شو می‌دهد. این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به حسنات تبدیل می‌سازد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(مفسر رضایی بقا)

۷۱- کسی که ایمان خود به خدا و بزرگی او را اعلام کند، مورد امتحان‌ها و آزمایش‌های خاص خداوند قرار می‌گیرد: «أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ». دستگیری، همراهی و پشتیبانی خدا شامل نیکوکارانی می‌شود که با تلاش در راه خدا، توفیق الهی و امداد خاص او را به دست آورده‌اند: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۶، ۵۷، ۵۹، ۶۰)

(مفسر رضایی بقا)

۷۲- طبق آیه شریفه «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ»، گردش منظم ستارگان و سیارگان در مدار خاص خود، موجب برخورد نکردن خورشید و ماه به یکدیگر می‌گردد. این آیه به تقدیر الهی اشاره دارد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۳ و ۴۸)

(مفسر رضایی بقا)

۷۳- کافی است به زندگی زیبا و پر از جمال رسول خدا (ص)، امیرالمؤمنین (ع)، فاطمه زهرا (س) و دیگر پیشوایان خود نظر بیفکنیم و ببینیم که چگونه این همه خوبی و زیبایی و آن مقام قرب و نزدیکی به محبوب را از راه بندگی به دست آورده‌اند. بندگی خالصانه خدا در آیه «إِنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» مورد تأکید واقع شده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۱ و ۳۹)

(ومیره کاغزی)

۵۹- طبق آیه «وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ... يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً»، وعده قطعی خدا به مؤمنان صالح، جانشینی در زمین است که قبلاً هم، سابقه داشته است؛ تا در نهایت هدف بزرگ عبودیت خدا: «یعبودوننی لا یشکرون بی شیئاً» تحقق یابد.

(دین و زندگی سوم، درس ۱۰، صفحه ۱۱۷)

(مسلم بهمن آباری)

۶۰- در بخشی از عهدنامه مالک اشتر، امام علی (ع) می‌فرماید: «با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها، روحیه تو را سست می‌کند، ... برای رفع مشکلات آن‌ها (طبقات محروم) عمل کن ... زیرا این گروه بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

(دین و زندگی سوم، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(مفسر رضایی بقا)

۶۱- خدای متعال، علاوه بر سرمایه‌های بزرگی که به انسان عطا کرده، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما (شریعت) برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند (امدادسانی). هدایت به راه الهی با استفاده از انبیا، در آیه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» اشاره شده است.

(دین و زندگی دوم، درس ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۸)

(مرتضی مسنی کبیر)

۶۲- نهراسیدن از مرگ (فلا خوف علیهم)، موجب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد. این پیامد، نتیجه دیدگاه اعتقاد به معاد و ایمان به خدا و آخرت و انجام عمل صالح است: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ».

(دین و زندگی دوم، درس ۵، صفحه‌های ۵۱ و ۵۶)

(مفسر رضایی بقا)

۶۳- زندگی انسان‌ها در داخل نظام عادلانه الهی قرار دارد. از این‌رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آنچه استحقاق دارد، برساند و حق کسی را ضایع نکند. اشاره به صفت عدل الهی در عبارت قرآنی «فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ» وجود دارد.

(دین و زندگی دوم، درس ۶، صفحه ۶۵ و دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه ۵۷)

(مفسر ابراهیم مازنی)

۶۴- در عالم برزخ، عده‌ای که اعمال صالح را ترک کرده‌اند، برای انجام آن‌ها درخواست بازگشت به دنیا می‌کنند، اما لفظ «لَعَلِّيْ أَعْمَلُ صَالِحًا» باشد (شاید) که عمل صالح انجام دهد، مشکوک بودن فرصت خواهی آنان را نشان می‌دهد. خداوند به درخواست آنان پاسخ می‌دهد: «كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا: هَرُكْ! إِنْ سَخِنِيْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَكُلُّكُمْ لَمِنَ الْمُجْرِمِينَ» یا این عبارت، عدم تحقق خواسته آنان را مطرح می‌کند.

(دین و زندگی دوم، درس ۷، صفحه ۶۹)

(مفسر رضایی بقا)

۶۵- با بانگ سهمناک دوم (نفخ صور دوم) همه انسان‌ها دوباره زنده می‌شوند (احیای اموات) و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند. با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال (در دادگاه عدل الهی) آغاز می‌شود.

(دین و زندگی دوم، درس ۸، صفحه ۸۰)

(مفسر رضایی بقا)

۶۶- دوزخیان به نگهبانان جهنم روی می‌آورند تا آن‌ها برایشان از خداوند تخفیفی بگیرند. ولی فرشتگان می‌گویند: «مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ آنان می‌گویند: بلی!» فرشتگان نیز تقاضای آن‌ها را نمی‌پذیرند و درخواستشان را بی‌جا می‌دانند. دلایل روشن انبیای الهی در آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» اشاره شده است.

(دین و زندگی سوم، درس ۴، صفحه ۵۰ و دین و زندگی دوم، درس ۹، صفحه ۸۸)

۸۰- (شهاب اناری)
ترجمه جمله: «طرز بیان و سلیقه‌ای که نویسنده در این رمان به کار گرفته فهم مخاطبان جوان از این کتاب را بسیار دشوار کرده است.»
(۱) موجود بودن (۲) امکان
(۳) احتمال (۴) دسترسی، قابل فهم بودن (واژگان)

۸۱- (شهاب اناری)
ترجمه جمله: «از آن جایی که شهر در پردازش درخواست‌نامه‌ها کند است، بسیاری از سالمندان مزایای دریافت نمی‌کنند.»
(۱) پیشنهاد دادن (۲) بالا آمدن
(۳) پردازش کردن (۴) کار کردن (واژگان)

۸۲- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «سوالات چالشی در واقع، دام‌هایی هستند که برای ایجاد تمایز صریحی بین باسوادترین دانش‌آموزان از دیگران طراحی می‌شوند.»
(۱) نتیجه (۲) بلوک
(۳) موضع (۴) دام (واژگان)

۸۳- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «در سال ۱۹۸۹، پیسی کولا یک محصول جدید به‌نام «پسیسی ای ام» را روانه بازار کرد که «افرادی را که در [وعدۀ] صبحانه کولا می‌نوشند» را هدف قرار داده بود. این یک شکست فوری بود.»
(۱) تأسیس کردن (۲) شروع کردن، روانه بازار کردن
(۳) پیشنهاد کردن (۴) دعوت کردن (واژگان)

۸۴- (بهرام دستگیری)
ترجمه جمله: «کارشناسانی که در مأموریت هستند تا میزان خسارتی را که زلزله ایجاد کرده تخمین بزنند هنوز نتوانستند به نتیجه نهایی برسند.»
(۱) پیش‌گویی کردن (۲) جلوگیری کردن
(۳) تخمین زدن (۴) از بین بردن (واژگان)

۸۵- (میرمسین زاهدی)
ترجمه جمله: «پس از مصدومیت در مسابقه کریکت محلی، مرگ وی بسیار غیر منتظره اتفاق افتاد.»
(۱) از نظر پزشکی (۲) به‌طور قابل توجه
(۳) به‌طور غیرمنتظره (۴) به‌ویژه (واژگان)

۸۶- (میرمسین زاهدی)
ترجمه جمله: «مادر ترزا یک زن بسیار فداکار انگاشته می‌شد، زیرا او تمام زندگی‌اش را صرف کمک کردن به کسانی کرد که در فقر مطلق در محله‌های فقیرنشین این شهر فریبنده بزرگ زندگی می‌کردند.»
(۱) نمای کلی (۲) منطقه کثیف، محله فقیرنشین، زاغه
(۳) صومعه (۴) درد، رنج (واژگان)

۸۷- (نسترن راستگو)
ترجمه جمله: «شما باید برای عکس‌العمل احساسی از طرف دریافت‌کننده خبرهای بد آماده باشید و به مردم زمان بدهید تا خبرهای شما را هضم کنند و حسی که احساس می‌کنند را کنترل کنند.»
(۱) تأثیر عمیق گذاشتن (۲) مدیریت کردن
(۳) هضم کردن، فهمیدن (۴) وقف کردن، اختصاص دادن (واژگان)

۷۴- (ابوالفضل امیرزاده)
فراگیر شدن تفرقه و تضاد و از بین رفتن امکان رشد و تعالی در جامعه، شرک عملی در بعد اجتماعی است، یعنی اگر هر یک از افراد جامعه، خواست و تمایلات دنیایی خود را دنبال کنند و فقط منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرامی‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۲۵)

۷۵- (مهم رضایی‌نیا)
آیه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» به نور بودن خداوند و این که سبب پیدایی و آشکار شدن مخلوقات است اشاره دارد؛ پس تداعی‌گر توحید خالقیت است. آیه «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید» از جهت اشاره به نیاز موجودات به پدیدآورنده‌ای که خودش بی‌نیاز از پدیدآورنده است، به توحید در خالقیت اشاره می‌کند.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس‌های ۱ و ۲، صفحه‌های ۵ و ۱۶)

زبان انگلیسی

۷۶- (میرمسین زاهدی)
ترجمه جمله: «قبل از جنگ داخلی، یک شبکه راه آهن توسط آسا ویتنی پیشنهاد شد تا قاره را متحد کند و شهرسازی غربی را تشویق کند.»

نکته مهم درسی

با توجه به حرف ربط هم‌پایه «and» و مصدر «to unite» در جای خالی اول هم می‌توانیم از «encourage» استفاده کنیم و هم از «to encourage» (دلیل رد گزینه «۳»). حال این که در جای خالی دوم با توجه به مفهوم جمله، به فعل مجهول نیاز داریم. بنابراین گزینه «۱» پاسخ صحیح است.
(گرامر)

۷۷- (میرمسین زاهدی)
ترجمه جمله: «او اسب‌سواری کردن با چنین سرعتی و پرش از موانع بزرگ را بسیار هیجان‌انگیز دانست.»

نکته مهم درسی

در جای خالی باید از صفتی که نقش فاعلی دارد استفاده شود، زیرا به ضمیر «it» برمی‌گردد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). در ضمن بعد از صفت نیز از مصدر با «to» استفاده می‌شود، پس گزینه «۲» صحیح خواهد بود.
(گرامر)

۷۸- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «از آن جایی که درک هنر امری فردی است، هرگز هیچ اثر هنری‌ای توسط دو نفر به‌طور دقیقاً یکسان درک نمی‌شود.»
نکته مهم درسی
با توجه به معنی جمله باید از کلمه ربط علت «since» به‌معنای «از آن جایی که» استفاده کرد.
(گرامر)

۷۹- (بهرام دستگیری)
ترجمه جمله: «الف: چرا شما خیلی ما را به دیدار خویشاوندان توصیه می‌کنید؟»
ب: میدانی، دیدار خویشاوندان و دوستان باعث می‌شود شما شاد و راضی شوید.»
نکته مهم درسی
دقت کنید که در این‌جا فعل «gerund» به‌جای نهاد به‌کار رفته است. از طرفی، چون در مورد ملاقات و بازدید خویشاوندان صحبت می‌کند، پس فعل باید با فاعل از لحاظ تعداد مطابقت داشته باشد. برای همین گزینه «۴» صحیح است.
(گرامر)

۹۳- (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «این متن اطلاعات کافی را برای پاسخ دادن به تمام سوالات زیر فراهم می کند، به جز» چند نفر در بخش مرکزی قطب جنوب زندگی می کنند؟»
(درک مطلب)

۹۴- (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن «قطب جنوب: سردترین مکان روی زمین» است.»
(درک مطلب)

۹۵- (رحمت الله استیری)
ترجمه جمله: «از متن می توان استنباط کرد که دلیل اصلی پشت ایجاد صفحات قطور یخ در قطب جنوب کمبود تیخیر است.»
(درک مطلب)

۹۶- (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «مطابق آخرین پاراگراف، هر برفی که در قطب جنوب می بارد ...»
I. به بخشی از صفحات یخی قطب جنوب تبدیل می شود
II. توسط بادهای شدید به اطراف پراکنده می شود
III. به صورت بخار به جو برمی گردد
(۱) فقط مورد اول
(۲) فقط مورد اول و دوم
(۳) فقط مورد دوم و سوم
(۴) موارد اول، دوم و سوم
(درک مطلب)

ترجمه درک مطلب ۲:
اگر کلماتی را که به کار می برید در نظر بگیرید، خواهید یافت که شما دو نوع مهم دایره لغت دارید. اولی دایره لغت عمومی شماست؛ دومی از دایره لغات تخصصی شما تشکیل یافته است. دایره لغت عمومی شما کلماتی را در بر دارد که شما معمولاً در مکالمه و نامگذاری به کار می برید و کلماتی که شما در روزنامه ها، کتابها و مجلات می خوانید دایره لغات تخصصی شما کلماتی را در بر می گیرد که شما در موضوعات تخصصی یا در زمینه هایی از قبیل تاریخ، شیمی، مهندسی، پزشکی، کشاورزی، تعمیر خودرو، آشپزی و ... می بینید. شما می توانید دایره لغت عمومی تان را به طور مستقیم از طریق مطالعه گسترده پیدا کنید؛ یعنی از طریق خواندن به طور گسترده ای در زمینه های گوناگون. شما هم چنین می توانید دایره لغت عمومی تان را به طور مستقیم از طریق مطالعه کلمات افزایش دهید. از طریق مطالعه و تجارب دیگران، شما می توانید دایره لغات تخصصی تان را توسعه دهید. البته، شما نمی خواهید به لغت های تخصصی تمام حرفه های گوناگون یا تجارتها تسلط پیدا کنید. در واقع شما نمی توانید همه این لغت ها را یاد بگیرید حتی اگر عمری را صرف تلاش برای انجام این کار بکنید. با این وجود شما لازم خواهید داشت که دایره لغت تخصصی در هر موضوع یا رشته ای که مخصوصاً به آن علاقه مند هستید را اکتساب کنید.

۹۷- (میرمسین زاهری)
ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد «انواع دایره لغت» است.»
(درک مطلب)

۹۸- (میرمسین زاهری)
ترجمه جمله: «کلمه زیرخط دار «extensive» در پاراگراف «۲» از لحاظ معنایی به «recreational» (خواندن] برای تفریح و لذت) نزدیک ترین است.»
(درک مطلب)

۹۹- (میرمسین زاهری)
ترجمه جمله: «به احتمال خیلی زیاد، شما اول لغت عمومی خود را یاد می گیرید.»
(درک مطلب)

۱۰۰- (میرمسین زاهری)
ترجمه جمله: «بر اساس تکنیک های پاراگراف نویسی، این متن دو چیز را مقایسه می کند.»
(درک مطلب)

ترجمه متن گلوزتست:

فناوری جدید پیشرفت های عظیمی در ارتباطات پدید آورده است، اما هنوز افراد بسیاری هستند که بسیار نگران استفاده از آخرین فناوری رایانه اند. من اغلب از دیدن همکاری که هنوز نمی دانند حرف "e" در "e-mail" نشانه چیست و خجالت می کشند که بپرسند تعجب می کنم.
آن ها گمان می کنند که فرد باید در [زمینه] رایانه مهارت داشته باشد تا بتواند از طریق ایمیل پیام ارسال کند، اما به واقع این ساده ترین کار در دنیاست. ارسال پیام از طریق ایمیل ارزان تر از ارسال یک نامه معمولی یا پیام «حلزونی» است که زمان بسیار بیشتری هم طول می کشد. اگر شما نامه ای را با پست درجه یک (پیشتاز) ارسال کنید، یکی دو روز طول می کشد تا به مقصد برسد، در صورتی که ایمیل بیش از چند ثانیه زمان نمی برد. وقتی شما به استفاده از این سامانه عادت کنید، از این که می بینید این کار تا چه حد نسبت به سایر ابزارهای ارتباطی کارآمدتر است، شگفت زده خواهید شد.

۸۸- (علی شکوهی)
(۱) مایل، مشتاق
(۲) احاطه شده
(۳) متعجب، شگفت زده
(۴) راست، مستقیم
(کلوزتست)

۸۹- (علی شکوهی)
نکته مهم درسی
با توجه به الگوی «مصدر با to + صفت + too» و با توجه به مفهوم منفی مصدر در جمله، فقط گزینه «۱» می تواند پاسخ این سؤال باشد.
(کلوزتست)

۹۰- (علی شکوهی)
(۱) قابل خواندن
(۲) معمولی، عادی
(۳) عمومی
(۴) مرتبط
(کلوزتست)

۹۱- (علی شکوهی)
نکته مهم درسی
از مفهوم جمله، تضاد صریح و مستقیم استنباط می شود؛ بنابراین باید از "whereas" استفاده کنیم.
(کلوزتست)

۹۲- (علی شکوهی)
(۱) حقیقت
(۲) تأثیر
(۳) توانایی
(۴) سامانه، سیستم
(کلوزتست)

ترجمه درک مطلب ۱:

وقتی بیابان را تصور می کنید، احتمالاً به مکانی بسیار گرم که پوشیده از شن است فکر می کنید. اگرچه این توصیف مناسبی برای بسیاری از بیابانها است. بزرگترین بیابان دنیا در حقیقت جایی بسیار سرد و پوشیده از یخ است: قطب جنوب.
برای آن که منطقه ای بیابان در نظر گرفته شود، باید بارش باران بسیار اندکی داشته باشد. به طور اخص، باید به طور میانگین کم تر از ده اینچ در سال بارندگی داشته باشد، که می تواند به صورت باران، تگرگ ریز، تگرگ درشت و یا برف باشد. دمای میانگین قطب جنوب، سردترین مکان روی زمین، معمولاً پایین تر از نقطه انجماد است و از آنجا که هوای سرد، رطوبت کمتری نسبت به هوای گرم نگه می دارد، هوای قطب جنوب اصلاً رطوبتی زیادی را نگه نمی دارد. این در آمارهای پایین بارندگی در قطب جنوب کاملاً مشخص است. برای مثال بخش مرکزی قطب جنوب به طور میانگین هر ساله کم تر از دو اینچ بارش برف دارد. بخش ساحلی قطب جنوب کمی بیش تر- بین هفت تا هشت اینچ بارش برف سالانه- دارد. به دلیل آن که قطب جنوب سالانه مقدار بارش اندکی دارد، بیابان در نظر گرفته می شود.
وقتی بارندگی در بیابان های گرم رخ می دهد، به سرعت به صورت بخار به جو بر می گردد. هوای قطب جنوب به قدری سرد است که نمی تواند بخار آب را نگه دارد، بنابراین تیخیر بسیار ناچیز است. به دلیل این میزان کم تیخیر، بیش تر برفی که روی زمین می بارد به صورت دائمی آنجا باقی می ماند و در نهایت به صفحات یخی ضخیم تبدیل می شود. هر برفی که به صورت صفحات یخی منجمد نشود، گرفتار بادهای شدیدی می شود که دائماً در قطب جنوب در حال وزیدن است. این بادهای آکنده از برف می توانند این گونه به نظر برسند که گویا برف در حال باریدن است. گرچه بارش برف در آنجا بسیار نادر است، کولاک و بادهای توأم با برف در قطب جنوب بسیار رایج هستند.

ریاضی

بیشترین مقدار در رأس سهمی (تابع درجه دوم) اتفاق می افتد که در این سهمی طول رأس همان $x=2$ است. (چون محور تقارن از رأس سهمی عبور می کند).

$$f(2) = -2^2 + 4 \times 2 - 1 = -4 + 8 - 1 = 3$$

(ریاضی سال سوم، معارله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۸۲ تا ۹۴)

(گورش داودی) -۱۰۵

$$10 - 2 = 8$$

$$\bar{x} = \frac{2+4+6+8+10}{5} = \frac{30}{5} = 6$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(2-6)^2 + (4-6)^2 + (6-6)^2 + (8-6)^2 + (10-6)^2}{5}}$$

$$= \sqrt{\frac{16+4+0+4+16}{5}} = \sqrt{\frac{40}{5}} = \sqrt{8}$$

$$\sigma^2 = (\sqrt{8})^2 = 8$$

دامنه تغییرات و واریانس برابر ۸ می باشند.

در تعداد داده های فرد و مرتب شده میانه برابر داده وسط است. پس: $6 =$ میانه (آمار و مدل سازی، شاخص های پرانرژی، صفحه های ۱۳۳ تا ۱۵۶)

(نسترن صمدی) -۱۰۶

۲۵٪ داده ها در سمت راست نمودار جعبه ای قرار دارند و سمت راست نمودار B از نمودار A جلوتر است، پس تقریباً ۲۵٪ نمرات دانش آموز B از همه نمرات دانش آموز A بیشتر است.

(آمار و مدل سازی، شاخص های مرکزی، صفحه های ۱۲۰ تا ۱۲۴)

(علی شهرابی) -۱۰۷

طول رأس سهمی را با توجه به آنکه محل های برخورد سهمی با محور x ها از دو طرف محور تقارن سهمی به یک فاصله اند، پیدا می کنیم.

$$\text{رأس } x = \frac{-4+2}{2} = -1$$

$$x+a=0 \xrightarrow{x=-1} -1+a=0 \Rightarrow a=1$$

عرض رأس سهمی برابر ۳- است. بنابراین:

$$\Rightarrow a+b=1-3=-2$$

(ریاضی سال سوم، معارله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۸۲ تا ۹۴)

(همیرضا سهری) -۱۰۸

$$A \xrightarrow{3} B \xrightarrow{2} D \Rightarrow 3 \times 2 = 6$$

$$A \xrightarrow{x} C \xrightarrow{3} D \Rightarrow x \times 3 = 3x$$

$$\Rightarrow 6+3x=18 \Rightarrow 3x=12 \Rightarrow x=4$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبات، صفحه های ۹۷ تا ۱۰۷)

(امیر زرانروز) -۱۰۹

بهتر است از پیشامد متمم استفاده کنیم یعنی ابتدا فرض می کنیم هیچ کدام از دو عدد ظاهر شده اول نباشند (پیشامد A) یعنی می توانند ۱، ۴ و ۶ باشند، لذا برای دو تاس داریم:

$$n(A) = 3 \times 3 = 9 \text{ و } n(S) = 6 \times 6 = 36$$

(امیر زرانروز)

-۱۰۱

$$(3+\sqrt{2})^2 = 3^2 + 2(3)(\sqrt{2}) + (\sqrt{2})^2$$

$$= 9 + 6\sqrt{2} + 2 = 11 + 6\sqrt{2}$$

$$|1-\sqrt{2}| = -(1-\sqrt{2}) = -1 + \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \text{عبارت اصلی} = 11 + 6\sqrt{2} - 6(-1 + \sqrt{2})$$

$$= 11 + 6\sqrt{2} + 6 - 6\sqrt{2} = 17$$

(ریاضی (۱)، اعداد و نمادها، چند جمله ای ها و اتحادها، صفحه های ۱۹ و ۸۷ تا ۹۵)

(محمدرضا بیری) -۱۰۲

$$\frac{x=2}{2-3} \rightarrow \frac{2+a}{2-3} + a-2 = \frac{a}{1-2} \Rightarrow \frac{2+a+(a-2)(-1)}{-1} = \frac{a}{-1}$$

$$\Rightarrow 2+a-a+2=a \Rightarrow a=4$$

$$\frac{a=4}{x-3} \rightarrow \frac{x+4}{x-3} + 4-2 = \frac{4}{1-x}$$

$$\Rightarrow \frac{x+4}{x-3} = \frac{4}{1-x} - 2 \Rightarrow \frac{x+4}{x-3} = \frac{2+2x}{1-x}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین می کنیم}} x+4-x^2-4x=2x-6+2x^2-6x$$

$$\Rightarrow 3x^2-x-10=0 \xrightarrow{\text{یک جواب } x=2 \text{ است.}} (x-2)(3x+5)=0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=-\frac{5}{3} \end{cases}$$

تذکر: معادله را می توانید از راه دلتا (Δ) نیز حل کنید.

(ریاضی سال سوم، معارله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۵۷ تا ۷۴)

(امیر زرانروز)

-۱۰۳

رابطه ای تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایز، مؤلفه های اول برابر نداشته باشند.

$$\begin{cases} (3,6) \in R \\ (3,a^2+a) \in R \end{cases} \Rightarrow a^2+a=6$$

$$\Rightarrow a^2+a-6=0 \Rightarrow (a+3)(a-2)=0 \Rightarrow \begin{cases} a=-3 \\ a=2 \end{cases}$$

اگر $a=2$ باشد، دو زوج مرتب متمایز $(2,4)$ و $(2,5)$ عضو رابطه هستند، بنابراین این رابطه تابع نمی شود. به ازای $a=-3$ داریم:

$$\begin{cases} (-3,b+1) \in R \\ (-3,5) \in R \end{cases} \Rightarrow b+1=5 \Rightarrow b=4$$

$$\Rightarrow a+b=-3+4=1$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۵ تا ۸)

(امیر زرانروز)

-۱۰۴

در تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ خط $x = \frac{-b}{2a}$ محور تقارن نمودار تابع است. بنابراین:

$$x=2 \Rightarrow \frac{-4}{2(a+3)} = 2 \Rightarrow \frac{-2}{a+3} = 2$$

$$\Rightarrow 2a+6=-2 \Rightarrow 2a=-8 \Rightarrow a=-4$$

$$\xrightarrow{a=-4} f(x) = -x^2 + 4x - 1$$

(ریم مشتاق نظم)

-۱۱۴

$$\sqrt{2} = 1/4 \quad \sqrt{5} = 2/2$$

$$g(\sqrt{2}) + g(\sqrt{5}) + g(-4) = (\sqrt{2})^2 + 2 + 2 = 2 + 2 + 2 = 6$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

(کوروش داوری)

-۱۱۵

$$n = 1 \Rightarrow 2^1 - 1 = 1$$

$$n = 2 \Rightarrow 2^2 - 1 = 3$$

$$n = 3 \Rightarrow 2^3 - 1 = 7$$

$$n = 4 \Rightarrow 2^4 - 1 = 15$$

$$\Rightarrow A = \{1, 3, 7, 15\}$$

$$B = \{2, 3, 5, 7\}$$

 دو عضو دارد $A \cap B = \{3, 7\}$

$$\text{تعداد زیرمجموعه‌ها} = 2^2 = 4$$

(ریاضی (۱)، مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(لیلا فابی علیا)

-۱۱۶

$$\frac{1}{\sqrt{18} - \sqrt{8}} - \sqrt{50} = \frac{1}{\sqrt{9 \times 2} - \sqrt{4 \times 2}} - \sqrt{25 \times 2}$$

$$= \frac{1}{3\sqrt{2} - 2\sqrt{2}} - 5\sqrt{2} = \frac{1}{\sqrt{2}} - 5\sqrt{2}$$

$$= \frac{1 - 5 \times 2}{\sqrt{2}} = \frac{-9}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{-9\sqrt{2}}{2}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۱)

(همیرضا سهروردی)

-۱۱۷

گروه خونی و وضعیت تأهل (مجرد، متأهل) هر دو متغیر کیفی اسمی هستند.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طول عمر باطری (کمی پیوسته) - مراحل زندگی افراد (نوزادی، کودکی و ...) کیفی ترتیبی است.

گزینه «۲»: میزان تحصیلات (کیفی ترتیبی) - مقاومت یک ترانزیستور (کمی پیوسته)

گزینه «۴»: جنسیت افراد (کیفی اسمی) - تعداد مکالمات تلفنی (کمی گسسته) (آمار و مدل‌سازی، متغیرهای تصادفی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۹)

(ریم مشتاق نظم)

-۱۱۸

برای اینکه نشان دهیم هر گردی، گردو نیست کافی است شکل گردی را که گردو نباشد، ارائه کنیم، یعنی مثال نقض بیاوریم.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(همیرضا سهروردی)

-۱۱۹

$$2x, x, y, \dots \Rightarrow \text{قدرنسبت } r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{2x}{1 - \frac{1}{2}} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{2x}{\frac{1}{2}} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{4x}{1} \Rightarrow x = \frac{1}{3}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۳۷)

(مهمرب بیرایی)

-۱۱۰

احتمال رخ ندادن A را با $P(A')$ نشان می‌دهیم:

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - 0/2 = 0/8 \Rightarrow \frac{P(A)}{P(A')} = \frac{0/2}{0/8} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۳۷)

(ریم مشتاق نظم)

-۱۱۱

$$a_1 = a_1 = 1$$

$$a_2 = a_1 + a_1 = 1 + 1 = 2$$

$$a_3 = a_2 + a_1 = 2 + 1 = 3$$

$$a_4 = a_3 + a_2 = 3 + 2 = 5$$

$$a_5 = a_4 + a_3 = 5 + 3 = 8$$

$$a_6 = a_5 + a_4 = 8 + 5 = 13$$

$$a_7 = a_6 + a_5 = 13 + 8 = 21$$

$$a_8 = a_7 + a_6 = 21 + 13 = 34 \Rightarrow a_8 - a_7 = a_7 = 21$$

تذکر: دنباله فوق، همان دنباله فیبوناتچی است که جملات آن به صورت $1, 1, 2, 3, 5, \dots$ است. (ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۳)

(مهوری ملارمضانی)

-۱۱۲

جمله عمومی یک دنباله حسابی برابر $a_n = a_1 + (n-1)d$ است. با توجه به مفروضات سؤال داریم:

$$a_1 + a_2 + a_3 = (a_1 + a_2 + a_3) - 54$$

$$\Rightarrow a_1 + 6d + a_1 + 7d + a_1 + 8d = a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d - 54$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 21d = 3a_1 + 3d - 54 \Rightarrow 18d = -54$$

$$\Rightarrow d = \frac{-54}{18} = -3$$

مجموع جملات چهارم و هشتم برابر ۲۴ است. بنابراین:

$$a_4 + a_8 = a_1 + 3d + a_1 + 7d = 2(a_1 + 5d)$$

$$\Rightarrow -24 = 2(a_1 + 5d) \Rightarrow a_1 + 5d = -12$$

$$\xrightarrow{d=-3} a_1 - 15 = -12 \Rightarrow a_1 = 3$$

با توجه به آنکه قدرنسبت دنباله عددی منفی است. بزرگترین جمله این دنباله برابر جمله اول (۳) است.

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

(مهوری ملارمضانی)

-۱۱۳

$$y = 2x - 1 \Rightarrow m = 2 \Rightarrow \text{شیب خط عمود } m' = -\frac{1}{2}$$

هم‌چنین خط از نقطه (۲، ۵) عبور می‌کند، بنابراین:

$$y - 5 = -\frac{1}{2}(x - 2) \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + 6$$

$$\xrightarrow{y=0} -\frac{1}{2}x + 6 = 0 \Rightarrow x = 12$$

محل برخورد با محور x ها:

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله قط، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۱)

۱۲۰-

(عمیرضا سپهری)

$$\log_{\sqrt{2}}^{12/5} = \frac{\log 12/5}{\log \sqrt{2}} = \frac{\log \frac{12}{5}}{\log \frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{\log 12 - \log 5}{\log \sqrt{2}} = \frac{\log 5^2 - 1}{\log \sqrt{2}} = \frac{2 \log 5 - 1}{\frac{1}{2} \log 2} = \frac{2(1 - \log 2) - 1}{\frac{1}{2} \log 2} = \frac{2(1 - 0/3) - 1}{\frac{1}{2} \times (0/3)} = \frac{3 \times (0/3) - 1}{0/15} = \frac{2/1 - 1}{0/15} = \frac{1/1}{0/15} = \frac{110}{15} = \frac{22}{3}$$

$$\log 5 = \log \frac{10}{2} = \log 10 - \log 2 = 1 - \log 2$$

نکته:

(ریاضی پایه، نگار، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

اقتصاد

۱۲۱-

(سارا شریفی)

الف) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ب) انسان در طول زمان با به‌کارگیری قوای فکری خود، همواره درصد انجام بهترین انتخاب و یافتن بهترین راه بوده است. حاصل این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است.

ج) دین اسلام به عنوان دینی کامل در پی سعادت واقعی و کامل انسان‌هاست و دنیا و آخرت را همراه با هم مورد توجه دارد.

د) اگر کالاهای بادوام در فرایند تولید و به وسیله بنگاه‌های تولیدی به‌کار گرفته شوند، کالای سرمایه‌ای نامیده می‌شوند. یخچال در منزل، کالای بادوام مصرفی و یخچال در مغازه بستنی‌فروشی، کالای سرمایه‌ای است. تراکتور، ماشین‌آلات کارخانه‌ها و ابزار تولیدی، مثال‌های دیگر کالای سرمایه‌ای است.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۵، ۱۲ و ۱۶)

۱۲۲-

(فاطمه فویمیان)

الف) تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید (قیمت‌های عوامل تولید) و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد.

ب) نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت یک کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد.

ج) شرکت‌های خودرویی در کشور ما انحصارگر در فروش کالای خود به‌شمار می‌روند.

بازار محصولاتی چون ماکارونی معمولاً رقابتی است.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۴۵، ۵۰ تا ۵۲)

۱۲۳-

(سارا شریفی)

الف) عبارات صورت سؤال به‌ترتیب به روش‌های تولید (ارزش افزوده)، هزینه‌ای و درآمدی از روش‌های محاسبه تولید کل جامعه اشاره دارد.

ب) برای جلوگیری از اشتباه، متولیان حسابداری کشور تولید کل را حداقل با دو روش محاسبه و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

۱۲۴-

(سارا شریفی)

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه - ردیف ۴)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره - ردیف ۲)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

$$\text{ب) ریال } 250,110,000 = \frac{1}{3} \times 750,330,000$$

$$\text{ریال } 489,112,500 = \frac{2}{4} \times 652,150,000 = \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$250,110,000 + 489,112,500 + 250,120,500 +$$

$$\text{ریال } 2,391,823,000 = 750,330,000 + 652,150,000$$

$$\text{ج) ریال } 47/83646 = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{2,391,823,000}{50,000,000}$$

(اقتصاد، مقررات، صفحه ۲۶)

۱۲۵-

(فاطمه فویمیان)

الف)

تولید در آن سال به قیمت پایه تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها در یک سال هزار میلیارد ریال $420 = 4850 - 5270$ = افزایش قیمت‌ها در سال دوم هزار میلیارد ریال $630 = 5900 - 6530$ = افزایش قیمت‌ها در سال سوم

ب)

تولید در سال پایه - تولید در آن سال به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در یک سال هزار میلیارد ریال $850 = 4000 - 4850$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم هزار میلیارد ریال $1900 = 4000 - 5900$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

ج) افزایش قیمت‌ها همان میزان تورم است که در قسمت الف محاسبه شده‌اند.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۲۶-

(سارا شریفی)

$$\text{ریال } 3,570,000,000 = 850 \times 4,200,000 = \text{درآمد سالیانه بنگاه تولیدی}$$

$$\text{ریال } 780,000,000 = 65,000,000 \times 12 = \text{اجاره‌بهای سالیانه بنگاه تولیدی}$$

$$\text{ریال } 600,000,000 = 2,500,000 \times 20 \times 12 = \text{حقوق سالیانه کارمندان}$$

$$\text{ریال } 140,000,000 = \frac{1}{4} \times 560,000,000 = \text{هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات تولیدی}$$

$$\text{میلیون ریال } 2080 = 780 + 600 + 560 + 140 = \text{هزینه‌های سالیانه بنگاه تولیدی}$$

هزینه - درآمد = سود یا زیان

$$\text{میلیون ریال (سود)} 1,490 = 3,570 - 2080 = \text{سود یا زیان}$$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۲۷-

(فاطمه فویمیان)

الف) معاملات سلف: «بانک محصولات تولیدی آینده بنگاه‌ها را پیش‌خرید می‌کند.»
ب) مالیات غیرمستقیم، مالیاتی است که دولت بر مصرف بعضی کالاها تعیین می‌کند.

پ) منظور از میزان نقدینگی در اقتصاد کشور، مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات موجود در دست مردم و سپرده‌های دیداری و غیردیداری آن‌ها نزد بانک‌هاست. (اقتصاد، نوارها و بازارهای مالی، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۰)

۱۳۱- (ظاهره کریمی سلیمی)

الف) ریال $19,200,000 = 96,000,000 \times \frac{20}{100}$

ب) مالیات ماهیانه = ماندهٔ خالص ماهیانه
ریال $76,800,000 = 96,000,000 - 19,200,000$

$12 \times$ ماندهٔ خالص ماهیانه = ماندهٔ خالص سالیانه
ریال $921,600,000 = 76,800,000 \times 12$

تولید کننده $\frac{3}{4}$ ماندهٔ خالص سالیانهٔ خود را در سرمایه‌گذاری دیگر به کار

می‌گیرد، بنابراین $\frac{1}{4}$ آن برای هزینه‌های شخصی باقی می‌ماند:

مبلغی که برای هزینه‌های شخصی سالیانه باقی می‌ماند
ریال $230,400,000 = \frac{1}{4} \times 921,600,000$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۱۳۲- (نسرین یعقوبی)

الف) با دقت در جدول صورت سؤال می‌توان به این موضوع پی برد که «تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی شاخص‌های توسعه وجود دارد.»

ب) امروزه یکی از معیارهای بسیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا، طبقه‌بندی بر اساس سطح توسعه‌یافتگی است و تفاوت بین کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از نظر وضعیت معیشتی با نگاهی به درآمدهای سرانهٔ این گونه کشورها آشکار می‌شود.

پ) متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان، امید به زندگی در بدو تولد و درآمد سرانهٔ سالانه در ۲۲ کشور توسعه‌یافته، به ترتیب کم‌تر از ۶، بیش از ۷۸ سال و بیش از ۲۵,۰۰۰ دلار در سال است. متوسط امید به زندگی در بدو تولد در ۵۰ کشور در حال توسعه کم‌تر از ۵۰ سال است.

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۱۳۳- (زهرا ممبری)

واحد $90 = \frac{1}{3} \times 270$ = ارزش مسکوکات مردم

ارزش مسکوکات در دست مردم = ارزش اسکناس‌های در دست مردم = میزان نقدینگی

ارزش سپرده‌های غیردیداری + ارزش سپرده‌های دیداری +
واحد $590 = 270 + 90 + 230$ = میزان نقدینگی

حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

ارزش اسکناس‌های در دست مردم = حجم پول در گردش

ارزش سپرده‌های دیداری + ارزش مسکوکات در دست مردم +

واحد $460 = 270 + 90 + 100$ = حجم پول در گردش

واحد 230 = سپردهٔ دیداری + سپردهٔ غیردیداری

واحد 100 = سپردهٔ دیداری (موجودی حساب‌های جاری)

واحد 130 = سپردهٔ غیردیداری \Rightarrow واحد $230 = 100 +$ سپردهٔ غیردیداری

سپردهٔ مدت‌دار + سپردهٔ پس‌انداز = سپردهٔ غیردیداری

واحد 70 = سپردهٔ مدت‌دار \Rightarrow سپردهٔ مدت‌دار $+ 60 = 130$

(اقتصاد، نوارها و بازارهای مالی، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۰)

ج) بر اساس اصول ۴۷ و ۴۹ قانون اساسی، ضمن محترم شمردن مالکیت مشروع که با رعایت قوانین کشور ایجاد می‌شود، بر مبارزه با ثروت‌اندوزی از روش‌های غیرقانونی و نامشروع و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این‌گونه اعمال تأکید شده است.

اصل ۵۰ قانون اساسی، حفاظت محیط زیست را وظیفه‌ای عمومی می‌داند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۷، ۶۸، ۷۷ و ۱۳۲)

۱۳۸- (ظاهره کریمی سلیمی)

الف) تولید ناخالص ملی به اختصار «GNP» و تولید ناخالص داخلی به اختصار «GDP» نامیده می‌شود.

= تولید ناخالص ملی (GNP)

ارزش تولیدات افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید ناخالص داخلی (GDP)

ارزش تولیدات خارجیان مقیم کشور -

میلیون دلار $1745 = 1500 + 945 - 700$ = تولید ناخالص ملی (GNP)

ب)

میلیون دلار $45 = \frac{450}{10}$ = ارزش ماشین‌آلات سرمایه‌ای = هزینهٔ استهلاک سالیانه
عمر مفید

هزینهٔ استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص داخلی

میلیون دلار $1455 = 1500 - 45$ = تولید ناخالص داخلی

هزینهٔ استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید ناخالص ملی

میلیون دلار $1700 = 1745 - 45$ = تولید ناخالص ملی

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۳۹- (ظاهره کریمی سلیمی)

الف) مجموع سهم دهک‌ها از درآمد ملی ۱۰۰ درصد است.

(مجموع سهم دهک دوم تا نهم) - ۱۰۰ = مجموع سهم دهک اول و دهم

درصد $18 = 100 - 82$

درصد $18 =$ سهم دهک اول + سهم دهک دهم

\Rightarrow { درصد $12 =$ سهم دهک اول - سهم دهک دهم

درصد $30 = 18 + 12$ = سهم دهک دهم $\times 2$

درصد $15 = \frac{30}{2}$ = سهم دهک دهم

\Rightarrow درصد $12 =$ سهم دهک اول - سهم دهک دهم

درصد $3 =$ سهم دهک اول \Rightarrow درصد $15 =$ سهم دهک اول - ۱۵

ب) برای محاسبهٔ شاخص دهک‌ها مردم را به ده گروه جمعیتی مساوی

تقسیم می‌کنند و در طبقه‌بندی این ده گروه، سطح درآمد از کمترین به

بیشترین مدنظر قرار می‌گیرد. بنابراین ۲۰ درصد پایین جامعه یعنی مجموع

سهم دهک‌های اول و دوم که برابر است با ۷ درصد $(7 = 4 + 3)$.

ج) $5 = \frac{15}{3}$ = سهم دهک دهم = شاخص توزیع درآمد

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۳۰- (نسرین یعقوبی)

الف) از عبارت صورت سؤال می‌توان چنین نتیجه گرفت که پول نتوانسته

است ارزش خود را حفظ کند و به همین دلیل می‌گوییم قدرت خریدش را

از دست داده است.

ب) وقتی پول نتواند در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم که

قدرت خرید آن دستخوش تغییر شده است.

۱۴۲- (اعظم نوری نیا)
الف) در عصر خواجه رشیدالدین، همان شیوه‌های نویسندگی دوره‌های قبل ادامه پیدا کرد و نویسندگان متکلف از واژگان ترکی استفاده می‌کردند.
ب) در عصر حافظ، نه تنها مذاهب اسلامی آزادانه تبلیغ می‌شد، بلکه زرتشتیان و مسیحیان هم آشکارا آیین خود را تبلیغ می‌کردند.
پ) در عصر صائب (دوره صفویه) مذهب تشیع در ایران رسمیت یافت و در ازای آن حکومت وقت تا مدت‌ها به نبرد با امپراتوری عثمانی و ازبکان تن داد.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۵، ۳۲ و ۳۷)

۱۴۳- (اعظم نوری نیا)
پرشان: اثری است از قآنی به تقلید از گلستان سعدی
بهارستان: اثری است از جامی به تقلید از گلستان سعدی
گلشن صبا: اثری است از صباي کاشانی به تقلید از بوستان سعدی
بزم وصال: اثری است از وصال شیرازی به تقلید از بوستان سعدی
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۴۴- (اعظم نوری نیا)
در سال ۱۹۲۱ نخستین کتاب سوررنالیستی با عنوان «همیدان‌های مغناطیسی» به قلم «آندره برتون» و یکی از همکارانش منتشر شد.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه ۱۷۱)

۱۴۵- (اعظم نوری نیا)
سرگشتگی در بلاد شام: سلیم بستانی / زیبای کربلا: جرجی زیدان / اشک و لبخند: جبران خلیل / شب تابستان: یوسف ادریس
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸ و ۲۰۰)

۱۴۶- (مصن فرای - شیراز)
«لعبت» استعاره مصرحه از معشوق و «آفتاب» نیز استعاره از رخسار معشوق است. / استعاره مکنیه در بیت یافت نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: «لعل» استعاره مصرحه از لب و «مست بودن چشم» استعاره مکنیه و تشخیص
گزینه ۳: «نرگس» استعاره مصرحه از چشم و «نرگس (چشم) مست» استعاره مکنیه و تشخیص
گزینه ۴: «غبار» استعاره مصرحه از اندوه و کدورت و «جبین آینه» استعاره و تشخیص
(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

۱۴۷- (مفیر مهرنی)
جناس: «کمین» و «کمان» / ایهام تناسب: قربان: ۱- فدا، ۲- جای کمان (کمان‌دان)، که در این معنا با واژه‌های «خندنگ» و «کمان» تناسب دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فاقد ایهام (بیت ایهام تناسب دارد و نه ایهام) / واج‌آرایی در صامت «ش»
گزینه ۳: تضاد: «نوش» و «نیش» / فاقد استعاره
گزینه ۴: تشبیه: باد سرد هجران / فاقد حسن تعلیل (دلیل ذکر شده واقعی است)
(آرایه‌های ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۸- (مصن فرای - شیراز)
بیت فاقد آرایه «عراق» است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: شاعر علت روییدن گیاه در اطراف سراب‌برده را آب حسرت چشمش می‌داند که همین امر «حسن تعلیل» ایجاد کرده / «باریدن آب حسرت (اشک)» استعاره مکنیه است.
گزینه ۲: «مهجور بودن از وصال در عین اتصال» تناقض دارد / «محرم» و «محروم» جناس دارند.

گزینه ۳: «روی ماه‌پیکر»: لف ۱، «موی مشک بوی»: لف ۲، «لاله‌ای که از خاک می‌دمد»: نشر ۱ و «سنبله که از خاک می‌دمد»: نشر ۲، بنابراین بیت «لف و نشر» دارد / واژه‌های «لاله» و «سنبل» نیز مراعات نظیر دارند.
(آرایه‌های ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۳۴- (سپهر حسن‌خان‌پور)
عبارات «الف» و «ب» در ارتباط با بانک‌های تجاری هستند و عبارت «ج» (عملیات مالی) مربوط به بانک‌های تخصصی است.
(اقتصاد، نوارها و بازارهای مالی، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۳۳ و ۱۳۴)

۱۳۵- (نسرین یغفری)
الف) هدف سازمان تجارت جهانی، نظارت بر آزادسازی تجارت جهانی است و به اتحادیه اروپا، بابت جلوگیری از ورود کالای چینی اعتراض خواهد کرد.
ب) فروش کالا به قیمت کم‌تر از قیمت تمام شده، دامپینگ است که در اصل «تنظیم قواعد و مقررات صادراتی» ممنوع اعلام شده است و سازمان، در صورت اثبات، حق را به اتحادیه اروپا خواهد داد.
(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۵۹)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- (سید علیرضا اهدری)
بشر در آغاز نوشتن نمی‌دانست و مقصود خود را تنها با گفتار، آن هم در حد رفع نیازهای آن روز، ادا می‌کرد.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۷)

۱۳۷- (سید علیرضا اهدری)
نثر کتاب روض‌الجنان و روح‌الجنان استوار و ساده و مشتمل بر فواید بسیار لغوی و ادبی است و در آن لغات ویژه و نکات دستوری خاصی دیده می‌شود که گمان می‌رود از ویژگی‌های لهجه مؤلف در سده ششم هجری باشد. نیمه اول سده ششم هجری را در فرهنگ اسلامی باید عصر تفسیرنویسی نام گذاشت زیرا علاوه بر روض‌الجنان، یکی دیگر از مشهورترین تفسیرهای شیعه یعنی مجمع‌البیان در این سال‌ها تألیف گردیده است.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۳۸- (سید علیرضا اهدری)
به‌ترتیب «رساله‌العشق» و «رساله‌الطیر» از شیخ سه‌رودی، «طریق التحقیق» و «حدیقه‌الحقیقه» از سنایی، «مکاتیب» و «دیوان کبیر» یا همان «دیوان شمس» از مولوی و در آخر «مجنون و لیلی» و «هشت بهشت» از امیر خسرو دهلوی‌اند.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۳۹- (سید علیرضا اهدری)
بر مبنای اصل «تقلید از طبیعت» هنرمند کلاسیک معتقد است که همه چیز گفته شده است اما هیچ چیز کاملاً درک نشده است؛ بنابراین حقایق باید در هر دوره تکرار شوند.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۸۳ و ۱۸۴)

۱۴۰- (سید علیرضا اهدری)
«لائورا» معشوقه پترارک بود و داستان کوتاه «آئورا» از کارلوس فوننتس می‌باشد. هم‌چنین شعر «گورستان‌های دریایی» سروده پل والری است و ترجمه آن را ریلکه انجام داده است.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۹۸ تا ۲۰۰، ۲۲۶ و ۲۲۷)

۱۴۱- (اعظم نوری نیا)
رساله‌اللبادیه و سبع‌المثانی از آثار منتور خواجوی کرمانی است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۳، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۱۵۶- (عمید مهرنی)
«منسرح مثنی مطوی مکشوف» «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» و «رجز مثنی مطوی» «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» هر دو در گروه وزنی ۳ قرار دارند.
(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۲)

۱۵۷- (عمید مهرنی)
وزن «فعلاتن مفاعلن فعلن» پنجمین وزن پر کاربرد شعر فارسی است و نام بحر آن «خفیف مسدس مخبون محذوف» است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۵)

۱۵۸- (مفسن اصغری)
در بیت گزینۀ «۳» «رواج حس دینی» بارز است که از ویژگی سبکی دورۀ بعد به شمار می آید.
ویژگی بارز سبک خراسانی در سایر ابیات:
گزینۀ «۱»: توصیف پدیده‌ها با بهره‌گیری از تشبیه حسی
گزینۀ «۲»: زمینی بودن معشوق و سادگی زبان شعر و ...
گزینۀ «۴»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم: به خشم سخت بر
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۵۹- (عمید مهرنی)
در سایر گزینۀها، فعل و نهاد از نظر جمع و مفرد، مطابقت ندارند. در گزینۀ «۱» فاعل جمله «کس» مفرد، اما فعل آن «ندانند» جمع است. در گزینۀ «۳»، فاعل جمله «کودک خرد و زن» جمع اما فعل آن «شد» مفرد است. در گزینۀ «۴»، فاعل جمله «ایرانی / یک ایرانی» مفرد، اما فعل آن «تاختند» جمع است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، نثر ادبی، صفحه‌های ۱۷۳ و ۱۷۴)

۱۶۰- (عمید مهرنی)
معنی صحیح واژه‌های نادرست: عشا؛ شام؛ خوراک شبانه / قتیل: مقتول، کشته / اذلال: خواری، پستی
(ادبیات فارسی سال چهارم، واژه، واژه‌نامه)

۱۶۱- (رویا رهمانی)
در ابیات گزینۀهای «۲»، «۳» و «۴» خضر به معنای راهنمای راه به کار رفته است. اما بیت گزینۀ «۱» به ماجرای خضر و آب حیات اشاره دارد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهوم، صفحه ۱۴۸)

۱۶۲- (رویا رهمانی)
مفهوم بیت سؤال و ابیات گزینۀهای «۱»، «۳» و «۴» این است که عاشق واقعی به بهشت و نعمت‌های آن بی‌توجه است و تنها روی به سوی معبود دارد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهوم، صفحه ۱۱۶)

۱۶۳- (رویا رهمانی)
در بیت گزینۀ «۲» به خیر یاد کردن از نوشین‌روان پس از مرگ او اشاره شده است، در حالی که ابیات گزینۀهای «۱»، «۳» و «۴» به فرآگیری مرگ برای همه انسان‌ها و بی‌اهمیتی مقام آن‌ها اشاره دارند.
(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهوم، مشابه صفحه ۹۱)

۱۶۴- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
مفهوم ابیات گزینۀهای «۱»، «۲» و «۴»، جلوه خداوند در پدیده‌های طبیعت است اما مفهوم بیت گزینۀ «۳»، ناتوانی شاعر در وصف معشوق است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهوم، صفحه ۱۰۸)

۱۴۹- (عمید مهرنی)
بیت «د»: ایهام: «بیخودی» - ۱- بی‌جهت و بیهوده - ۲- بی‌هوشی و سرگردانی
بیت «ج»: تشبیه: مهد زمین
بیت «الف»: اسلوب معادله: بین دو مصراع حالت تساوی وجود دارد و مصراع دوم، مصراع اول را تصدیق می‌کند.
بیت «ه»: استعاره: «سرگردان بودن چرخ» استعاره و تشخیص است.
بیت «ب»: اغراق: بزرگ‌نمایی در شدت غم و ناله شاعر
(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۰- (سیر علیرضا امیری)
بیت «الف»: استعاره: شرر در سنگ می‌رقصد.
بیت «ب»: ایهام: «از چشم بیفتاد» در دو معنا می‌تواند منظور نظر شاعر باشد، اول: از چشم سرازیر شد، دوم: در نظر او بی‌اعتبار شد.
بیت «د»: لف و نشر: «نیاز» به «پیدا» مربوط است و «ناز» به «نهان»
بیت «ج»: تناقض: زمهریر (سرما) دوزخ
(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۱- (سعید یعقوبی)
تشریح سایر گزینۀها:
گزینۀ «۱»: قافیه: او، غلو با سکون «او» با او هم قافیه نمی‌شود.
گزینۀ «۳»: قافیه: ترک، سترگ؛ واژه «ترک» با «سترگ» قافیه نمی‌شود؛ زیرا واج پایانی آن‌ها یکسان نیست.
گزینۀ «۴»: قافیه: لطف، عنف (قبل از صامت «ف» مصوت مشترکی وجود ندارد).
(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۵۲- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
واژه «مہتاب» از آن جا که در پایان بند نیامده، نمی‌تواند واژه قافیه باشد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه ۱۳)

۱۵۳- (سعید یعقوبی)
مصوت بلند به کوتاه: هجای پنجم مصراع نخست / مصوت کوتاه به بلند: هجای سوم مصراع دوم
تشریح سایر گزینۀها:
گزینۀ «۱»: مصوت کوتاه به بلند: هجای یازدهم مصراع نخست، هجای سوم مصراع دوم
گزینۀ «۲»: مصوت کوتاه به بلند: هجای هفتم مصراع نخست، هجای هشتم و یازدهم مصراع دوم
گزینۀ «۴»: مصوت بلند به کوتاه: هجای پنجم در هر دو مصراع
(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۱۵۴- (عمید مهرنی)
وزن بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است. در رکن نخست مصراع اول، اختیار شاعری «بدال» رخ داده است. در هجای یازدهم مصراع اول مصوت کوتاه، بلند تلفظ شده و در هجای سیزدهم مصراع اول نیز، هجای بلند، کوتاه تلفظ می‌گردد. در مصراع دوم «هن از» دچار حذف همزه خواهد شد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، ترکیبی)

۱۵۵- (نسرین حق پرست)
ابیات گزینۀهای «۱» و «۳» بر وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» و بیت گزینۀ «۲» بر وزن «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۴)

(هسین رضایی)

۱۷۲-

«عَمَلَ» متعجب منه ومفعول به و منصوب.
حرکت گذاری کامل عبارت:

ما أَعْجَبَ (فعل تعجب)، عَمَلَ (مفعول به منصوب)، تَمَلَّ (مضاف إليه ومجرور)، يَزْرَعُ (مضارع مرفوع)، التَّبَاتَاتِ (مفعول به و منصوب به اعراب فرعی)، و يَغْدُ (مفعول فيه)، الْخَصَادِ (مضاف إليه ومجرور)، يَخْزَنُ (مضارع مرفوع) -ها (مفعول به و محلاً منصوب)، فِي مَخَازِنَ (مجرور به حرف جر با اعراب فرعی)، لِفَضْلِ (جار و مجرور به حرف جر)، الشَّيْءِ (مضاف إليه ومجرور).
(عربی سال چهارم، حرکت گذاری، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۱۷۳-

صورت درست حرکت گذاری همه عبارت به شکل زیر است:

«كُفِنِي مَا يَشْغَلُنِي الْاهْتِمَامُ بِهِ وَ اسْتَعْمَلْنِي بِمَا تَسْأَلُنِي غَدَاً عَنْهُ وَ اسْتَفْرِعْ أَيَّامِي فِيمَا خَلَقْتَنِي لَهُ وَ أَعْنِنِي لَهُ وَ أَوْسِعْ عَلَيَّ فِي رِزْقِكَ!»
(عربی سال چهارم، حرکت گذاری، ترکیبی)

(سیرممدعلی مرتضوی)

۱۷۴-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لِلغائبة» نادرست است.
گزینه ۲: «للمتكلم وحده» نادرست است.
گزینه ۳: «مقصور - تقدیراً» نادرست است.
(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی، ترکیبی)

(سیرممدعلی مرتضوی)

۱۷۵-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تقدیراً» نادرست است. (حرکت نصب را به صورت ظاهری می گیرد).
گزینه ۲: «نائب الفاعل...» نادرست است. (مفعول به و منصوب با علامت فرعی اعراب است).
گزینه ۳: «مزید ثلاثی...» نادرست است.
(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۱۷۶-

«تَوَكَّدَ» فعلی است که فاعلش ضمیر مستتر «هی» است که به اسمی مؤنث برمی گردد، در سایر گزینه‌ها، فعل «جایزالتأنیث» است، یعنی هم می تواند به صورت مؤنث به کار رود و هم به صورت مذکر.
(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفة ۶)

(درویشعلی ابراهیمی)

۱۷۷-

فعل «لَاتَرُدُّ» فعل نهی است (مضارع مجزوم) و در آن دو صورت جایز است، هم ادغام (با تشدید و فتحه) و هم به صورت فک ادغام (بدون ادغام) یعنی جدا کردن دو حرف (دال) (لاترُدُّ).
در گزینه‌های دیگر به ترتیب در افعال مضاعف موجود در آن‌ها (تَجَبُّ - سَتَّحْ - سَرَّ) ادغام واجب است نه جایز.
(عربی سال چهارم، مضاعف و مهموز، صفة ۷۷)

(صارق پاسله)

۱۷۸-

در عبارت گزینه ۳ «فعل «أخذ» از افعال شروع است؛ ترجمه عبارت: «بعضی از مردم شروع به پژوهش درباره علل نابودی پرندگان در کشور کردند!»

(عارف سادات طباطبائی نژاد)

۱۶۵-

مفهوم بیت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»، مانع بودن جسمانیات و تعلقات برای رسیدن به خداست.
(ادبیات سال چهارم، مفهوم، صفة ۱۵۶)

زبان عربی (اختصاصی)

(سیرممدعلی مرتضوی)

۱۶۶-

«لانبادی ... غیر ... فقط ... صدا زده می شود، صدا زده نمی شود مگر ... / «فی هذا الليل الموحش»: در این شب ترسناک / «الام الحنون»: مادر مهربان (معرفه)
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(سیرممدعلی مرتضوی)

۱۶۷-

«لايملك»: ندارد / «الكريم»: (معرفه) بخشنده / «ما»: چیزی / «يتصدق»: (در این جا) صدقه بدهد / «مع ذلك»: با این وجود / «بواجبه»: روبه رو می شود / «ذالاحاجة»: نیازمند / «بالإبتسام»: با لبخند
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(هسین رضایی)

۱۶۸-

«من الناس من»: از مردم کسانی هستند که / «يَحْسَبُونَ ... خطأ»: خطا می پندارند / «الكلام الصحيح»: سخن صحیح را / «لا يَدْرِكُونَ»: (جمله حالیه): درحالی که درک نمی کنند / «كُنْهَةٌ»: عمق آن را
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(هسین رضایی)

۱۶۹-

«شفقة» (مفعول له است): به خاطر دلسوزی

کلمات مهم در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَعْرَى»: عمق

گزینه ۲: «نَعْمَ (فعل مدح) الحکم»: خوب داوری است.

گزینه ۳: «ما أَحْسَنَ (فعل تعجب)»: چه خوب است.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(هسین رضایی)

۱۷۰-

«در هر»: فی کلّ / «میدان مبارزه‌ای»: ساحة قتال / «دشمن»: العدو / «پس از اینکه»: بعد أن / «روحیه بالای ملت ما را»: معنویات شعبنا العالیة / «بیند»: یری / «دست خالی»: صفر الید / «می گریزد»: یفر
(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

(عمارالدین صالحیان)

۱۷۱-

«من»: أنا / «از»: من / «شکست»: فشل / «دوستم»: صديقي، صديقتي / «خوشحال نشدم»: لم أسرَّ، لم أسرَّر / «بلکه»: بل / «تأسف خوردم»: تأسفتُ
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إِتَاك» باید به «إِتَاك» و یا «إِتَاك» تغییر یابد.

گزینه ۲: «إِتَاك» باید به «إِتَاك» تبدیل شود، زیرا متعجب منه و منصوب است.

گزینه ۳: «إِتَاك» فعل امر است و در این جا باید به صورت «أَمْنُوا» یعنی فعل ماضی بیاید.

هم چنین «عمل صالح» مفرد است در حالی که «الصالحات» جمع آمده است.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جعلوا» در معنای «قرار دادند» به کار رفته است.
گزینه «۲»: «تَجَعَل» در معنای «قرار دهیم» به کار رفته است.
گزینه «۴»: «أخذنا» در معنای «گرفتیم» به کار رفته است.
(عربی سال چهارم، انواع جملات، صفحه ۴۵)

۱۷۹-

(هسین رضایی)

در جمله صله ضمیر «ها» عائد صله، از نوع مذکور است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها ضمیر عائد که «مفعول به» افعال متعدی بوده، حذف شده است:
گزینه «۲»: ترکه
گزینه «۳»: نرتبهم
گزینه «۴»: أمره
(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

۱۸۰-

(درویشعلی ابراهیمی)

هرگاه مصدری که به عنوان مفعول له به کار می‌رود، مصدر قلبی (مربوط به احساسات قلبی و درونی انسان) نباشد، نادرست است مانند: ذهاباً / سیراً / رجوعاً / أكلاً

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصدر (تأدیاً: به خاطر ادب کردن) مفعول له است.
گزینه «۲»: مصدر (خوف: به خاطر ترس از) مفعول له است.
گزینه «۴»: مصدر (جنباً: به خاطر ترسیدن) مفعول له است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۴)

۱۸۱-

(درویشعلی ابراهیمی)

وقتی اسمی معمولی به اسم منسوب تبدیل می‌شود، در جمله به‌عنوان صفت به کار می‌رود و در این حالت، باید با موصوف خود تناسب و تطابق داشته باشد؛ لذا «الكتاب القصصی» در این گزینه درست است.

(عربی سال چهارم، تصغیر و نسبت، ترکیبی)

۱۸۲-

(سیرمهرعلی مرتضوی)

«بدل» یکی از انواع توابع، اسمی است که قبل از آن کلمه‌ای به‌عنوان مقدمه ذکر می‌شود؛ درحالی‌که مقصود اصلی گوینده همان بدل است. در این گزینه، «ایران» بدل است.

در سایر گزینه‌ها، «المسلم»، «وثیقة»، «اللغة»، «العربیة» و «كلّ» از توابع دیگر هستند.
(عربی سال چهارم، توابع، ترکیبی)

۱۸۳-

(صارق پاسک)

«شوقاً» نقش مفعول له را دارد. در سایر گزینه‌ها «مسألة» بعد از کم پرسشی، «مواطنین» بعد از عدد و «عاقبة» بعد از اسم تفضیل (أصل) تمیز هستند.
(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۸۴-

(مهمر صارق مستنی)

«قلب» به «زجاج» تشبیه شده است که در آن مشبّه (قلب) اسم آن و منصوب می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «النحو» به «الملح» تشبیه شده است که در آن مشبّه، مبتدا و مرفوع است.

گزینه «۲»: «صبر» به «نسج» و «هم» به «لدغ» تشبیه شده است که در هر دو تشبیه، مشبّه مبتدای مؤخر و مرفوع است.

گزینه «۴»: «شعرا» به «اللبلیل» تشبیه شده است که در آن مشبّه، مبتدا و مرفوع است.
(عربی سال چهارم، بلاغت، ترکیبی)

۱۸۵-

(هسین رضایی)

بین دو کلمه «عصا» جناس تام وجود دارد.
ترجمه عبارت این گزینه: «مدتی است عصای این پیرمرد نیز از وی نافرمانی کرده است!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يُظَلِم» و «يُظَلِّم»: جناس ناقص هستند. (هرکس به مردم ستم کند، وجودش تاریک می‌شود!)

گزینه «۲»: «أقارب» و «العقارب»: جناس ناقص هستند. (از نزدیکانی که مثل عقرب‌ها نیش دارند، بپرهیز!)

گزینه «۳»: «قَلَّ» و «ذَلَّ»: جناس ناقص هستند. (بهترین سخن آن است که مختصر و مفید باشد!)
(عربی سال چهارم، بلاغت، ترکیبی)

تاریخ

۱۸۶-

(زهره دامیار)

در دوران آغاز شهرنشینی، حکومت‌های اولیه شکل گرفته است. (از ۳۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد)

(تاریخ (۱)، تاریخ و آغاز آن، صفحه ۷)

۱۸۷-

(زهره دامیار)

در زمان اردشیر دوم، یونان که دچار ضعف و انحطاط شده بود، توسط فیلیپ مقدونی، حاکم مقدونیه فتح شد.

(تاریخ (۱)، یونان باستان، صفحه ۵۸)

۱۸۸-

(زهره دامیار)

امویان و وابستگان آن‌ها که در تاریخ به قاسطین (ستمکاران) معروف گشتند، هرگز حاضر به واگذاری قدرت و حتی تحمل حکومت امام علی (ع) نبودند.

(تاریخ (۱)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ، صفحه ۱۱۴)

۱۸۹-

(زهره دامیار)

حکومت طاهریان که بر اثر شورش‌های بی‌وقفه خوارج و نهضت علویان طبرستان ضعیف شده بود، سرانجام توسط یعقوب لیث بر افتاد.

(تاریخ (۱)، ایران از ورود اسلام تا صفویان، صفحه ۱۳۴)

۱۹۰-

(زهره دامیار)

در دوره حکمرانی غازان‌خان اقداماتی برای مرمت شبکه‌های آبیاری و اصلاح قوانین و مقررات مالی صورت گرفت.

(تاریخ (۱)، ایران از ورود اسلام تا صفویان، صفحه ۱۹۶)

۱۹۱-

(اسرا مرادی)

پیدایش و رشد مذهب پروتستان در اروپا به تقویت حکومت‌های ملی و پادشاهی، از بین رفتن وحدت مذهبی در اروپا، بروز جنگ‌های مذهبی، رشد احساسات ناسیونالیستی و شکل‌گیری کلیساهای ملی منجر شد.

(تاریخ (۲)، تاریخ یونان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۶)

۱۹۲-

(اسرا مرادی)

گاریبالدی رهبر ارتش استقلال‌طلبان ایتالیا به نام سرخ‌جامگان بود.

(تاریخ (۲)، تاریخ یونان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۴۵)

۱۹۳-

(میلاد هوشیار)

بعد از صلح ورسای، متفقین مجارستان را از اتیریش جدا کردند و به آن استقلال دادند. امپراتوری عثمانی نیز تجزیه شد. انگلستان و فرانسه، سرزمین‌های عرب‌نشین آن امپراتوری را میان خود تقسیم کردند و از باقی‌مانده قلمرو عثمانی، کشور ترکیه به‌وجود آمد.

(تاریخ (۲)، تاریخ یونان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۷۶)

۲۰۳- (معمرد علی فطیپی بایگی)
خشک‌سالی اثرات قابل ملاحظه‌ای بر زندگی موجودات یک ناحیه دارد. این اثرات به‌خصوص در مناطق خشک و نیمه‌خشک، یعنی مناطقی که افزایش خشکی هوا منجر به افزایش تبخیر از خاک می‌شود، زیاده‌تر است و رشد گیاهان با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شود. از بین رفتن پوشش گیاهی باعث شدت فرسایش خاک می‌شود و خاک فرسایش یافته به‌وسیله باد باعث آلودگی آب‌های باقی‌مانده می‌شود و حیات موجودات را به خطر می‌اندازد.
(جغرافیا (۱)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۷)

۲۰۴- (آرزو معموری)
شکل گزینۀ «۲»، محدوده تقریبی مناطق عمده گردشگری در ایران را نشان می‌دهد.
(جغرافیا (۱)، گردشگری، صفحه ۱۱۳)

۲۰۵- (شیوا شریف‌زار)
آب‌های اقیانوس‌ها و دریاها شور بوده و استفاده از آن‌ها مستلزم تصفیه‌کردن است که این امر به سرمایه‌گذاری برای احداث تأسیسات آب‌شیرین‌کن نیاز دارد. از این رو، انسان ناچار است به آب‌های شیرین موجود در خشکی‌ها و اتمسفر زمین بستاند.
(جغرافیا (۱)، آب‌ها، صفحه ۱۳۸)

۲۰۶- (فاطمه سقایی)
نقشه صورت سؤال، قلمرو خانواده زبانی آفراسیاتیکی (سامی و حامی) را نشان می‌دهد که زبان یهودی زیرمجموعه آن است.
(جغرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۱۵)

۲۰۷- (معمرد علی فطیپی بایگی)
وگنر با توجه به قرینه‌بودن سواحل بعضی از خشکی‌ها و مشابهت‌های زمین‌شناسی قاره‌های امروزی، نظریه اشتقاق و جابه‌جایی قاره‌ها را در اوایل قرن بیستم مطرح کرد و این‌گونه نوشت: «قاره‌های پراکنده و دور از هم، که امروزه می‌بینیم، در دوره‌های گذشته زمین‌شناسی به هم متصل بوده‌اند.»
(جغرافیا (۲)، نوای کوهستانی، صفحه ۳۷)

۲۰۸- (آرمین معمار)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: جزیره پالم در جنوبگان قرار دارد.
گزینه «۲»: در نواحی قطبی، سرمای شدید باعث فشار زیاد هوا می‌شود.
گزینه «۴»: مهم‌ترین ویژگی آب‌وهوای نواحی قطبی، سرمای شدید و دائمی است.
(جغرافیا (۲)، نوای قطبی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۰۹- (آرزو میرزایی)
متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر از روستا، عامل جمعیت است.
(جغرافیا (۲)، سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱۲)

۲۱۰- (فاطمه سقایی)
کشور اندونزی، کشوری پاره‌پاره یا چندتکه است.
کشورهایی مانند تایلند، دنباله‌دار هستند و یک بخش شبه‌جزیره‌ای یا دالان‌مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.
کشورهای محاطی کشورهایی هستند که درون یک کشور دیگر محصور شده‌اند؛ مانند لسوتو که درون کشور آفریقای جنوبی قرار گرفته است.
(جغرافیا (۲)، نوای سیاسی، صفحه ۱۵۱)

۲۱۱- (آرزو میرزایی)
با توجه به چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی از آغاز تاکنون، جغرافی دان باید روابط متقابل انسان و محیط را به‌صورت نظام‌مند بررسی کند.
(جغرافیای سال چهارم، سیستم پیوسته، صفحه ۱۸)

۱۹۴- (اسرا مرادی)
سرهاردفور دجونز با بذل و بخشش فراوان، قرارداد مجمل را با فتحعلی‌شاه منعقد کرد.
(تاریخ (۲)، تاریخ ایران در قرون پیر و معاصر، صفحه ۱۳۲)

۱۹۵- (میلاد هوشیار)
پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی، یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.
(تاریخ (۲)، تاریخ ایران در قرون پیر و معاصر، صفحه ۱۹۶)

۱۹۶- (علی‌معمرد کریمی)
یکی از صفات مورخ، داشتن قدرت اندیشه و تفکر (تجزیه و تحلیل) است. مورخ تلاش و کوشش خستگی‌ناپذیر خود را با اندیشیدن و فکر کردن همراه می‌سازد تا نتیجه‌ای مطلوب به‌دست آورد. بدون اندیشه و تفکر کار مورخ بیهوده و بی‌فایده خواهد بود.
(تاریخ‌شناسی، مقررات، صفحه ۸)

۱۹۷- (میلاد هوشیار)
در هند باستان پس از آن که چندین قرن افسانه‌ها و اعتقادات مردم سینه به سینه نقل شد، در حدود ۱۲۰۰ ق.م به‌صورت مکتوب درآمد که به آن‌ها کتاب‌های ودا می‌گویند.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۳۶)

۱۹۸- (علی‌معمرد کریمی)
قدیمی‌ترین اجساد انسانی به‌دست آمده در قاره آفریقا با قدمت ۲/۵ تا ۴ میلیون سال با روش سال‌یابی پتاسیم- آرگون تاریخ‌گذاری شده‌اند.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۶۲)

۱۹۹- (علی‌معمرد کریمی)
در میان قاصید مدحیه سبک خراسانی، قصیده‌هایی وجود دارد که بهترین سند در شرح اوضاع اجتماعی روزگار است. مانند قصیده‌ای با عنوان نامه اهل خراسان که سروده انوری ابیوردی است که تاخت و تاز صحرانشینان به شهرهای خراسان را بیان می‌کند.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۱)

۲۰۰- (علی‌معمرد کریمی)
پس از انقلاب مشروطه، به دلیل توجه به سازمان‌های اداری و ایجاد وزارت‌خانه‌ها و در واقع شکل‌گیری نظام جدید اداری، اسناد هر وزارت‌خانه در بایگانی همان‌جا نگهداری می‌شد.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۴۲)

جغرافیا

۲۰۱- (معمرد علی فطیپی بایگی)
رشته‌کوه زاگرس را می‌توان در امتداد عرض به دو نیمه، زاگرس جنوب شرقی و زاگرس شمال غربی، تقسیم کرد. زاگرس جنوب شرقی دارای دره‌های باز و دشت‌های وسیع در میان رشته‌کوه‌هاست. زاگرس شمال غربی، مانند دیواری، در مقابل نفوذ توده‌های هوای مرطوب دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس قرار گرفته است.
(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۰)

۲۰۲- (آرمین معمار)
پرورش گاو و احداث بزرگراه سراسری از عوامل تخریب جنگل‌های آمازون هستند.
(جغرافیا (۱)، شکل‌ها و بیابان‌ها، صفحه ۵۶)

۲۱۹- عامل پیدایش جنگ‌های جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.
عامل پیدایش نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، فروپاشی بلوک شرق بود.
پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید.
(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

۲۲۰- هر نهاد اجتماعی، علاوه بر آن که از فرهنگ عمومی جامعه استفاده می‌کند، خرده‌فرهنگ مربوط به خود را نیز دارد. مثلاً نهاد اقتصادی، فرهنگ مخصوص خود را دارد.
قدرت‌طلبی و غلبه بر دیگر جوامع از عقاید و ارزش‌های باطل است.
جامعه‌انگاری را که مطابق ارزش‌ها و قواعد جامعه عمل کنند، تشویق کرده و به آن‌ها پاداش‌هایی می‌دهد.
(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۲۸ و ۳۹)

۲۲۱- طی تحریفات صورت گرفته در قرون وسطی، از جهت نظری مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد.
فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود.
کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان در قرون وسطی محسوب می‌شدند.
(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۴۵ و ۹۹)

۲۲۲- تشریح عبارات نادرست:
منبع شناخت عقلی، حقایق طبیعی و غیرطبیعی است و قوانین علمی و ... مصادیق حقایق غیرطبیعی هستند.
شناخت عمومی بیش‌تر برای استفاده عملی و زندگی در جهان اجتماعی است و شناخت علمی نیز فواید عملی دارد اما در درجه اول به دنبال کشف امور واقعی است.
(جامعه‌شناسی (۱)، شناخت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰، ۸۲، ۸۶ و ۸۷)

۲۲۳- استعمار بر اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت دارد.
- کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو هستند.
- در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای نیل به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
- در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.
(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲)

۲۲۴- جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و در نتیجه باعث به‌وجود آمدن قطب فرهنگی جدیدی می‌شود.
- حیات معنوی اسلام باعث تأمل و بازبینی اندیشمندان غربی در نظریات پیشین خود شد.
- قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.
(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲۱۲- علت اهمیت سؤال «کجا» در جغرافیا این است که همه فعالیت‌های انسان در مکان شکل می‌گیرد.
(جغرافیای سال چهارم، پژوهش‌های جغرافیایی، صفحه ۲۰)

۲۱۳- در «سیستم قطبی»، نقطه قطب، در «سیستم استوانه‌ای»، مدار استوا و در «سیستم مخروطی»، مدار استاندارد، محل تماس کاغذ با کره هستند.
(جغرافیای سال چهارم، نمایش شکل زمین، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۲۱۴- برای سنجش موج‌های مرئی و نامرئی (الکترومغناطیسی) بازتاب‌شده از پدیده‌ها یا اشیاء، از دو سیستم سنجنده «فعال» و «غیرفعال» استفاده می‌شود.
در سیستم فعال، سنجنده خود منبع انرژی دارد و با ارسال انرژی به پدیده‌ها و دریافت بازتاب آن‌ها، داده‌ها را جمع‌آوری می‌کند. رادارها نمونه‌هایی از این سنجنده‌ها هستند. رادار در ارتفاع بالا می‌تواند به‌عنوان سکوی برای ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی آن از سطح زمین عمل کند.
(جغرافیای سال چهارم، سنس از دور، صفحه ۷۹)

۲۱۵- نقشه قطب‌ها و محورهای توسعه صنعتی در کشور نشان می‌دهد که همه مناطق کشور، نتوانسته‌اند متناسب با قابلیت‌های طبیعی و انسانی خود توسعه پیدا کنند و چون به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور توجه چندانی نشده است، الگوهای توسعه در آن یکسان نیست.
(جغرافیای سال چهارم، جغرافیا و مدیریت محیط، صفحه ۱۰۶)

علوم اجتماعی

۲۱۶- رفتار سایر موجودات زنده، ناآگاهانه یا غریزی است؛ اما جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق به وجود می‌آورد. انسان صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست، بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است. تنوع آگاهی، معرفت، اختیار و اراده انسان‌ها سبب (علت) پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

مقایسه تفاوت‌ها در لایه‌های جهان اجتماعی	
عمیق	سطحی
از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.	از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، براساس «آرمان‌ها و ارزش‌های خود» تحولاتی را دنبال می‌کنند، مسیر این تحولات برای همه جوامع، یکسان نیست؛ برخی در زمانی طولانی تداوم می‌یابند و برخی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۲۱۷- بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۲۱۸- عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود - از خودبیگانگی فطری یا حقیقی
عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهند - تزلزل فرهنگی
با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌ها، یک جهان اجتماعی از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند - مرگ طبیعی فرهنگ
(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۸، ۶۰ و ۶۶)

۲۲۵-

(آریتا بیرقی)

علت ساختن جهان اجتماعی جدید ← گسترش آگاهی و ارادهٔ نوبین
علت نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی و انسانی ← مهم‌تر دانستن جهان
طبیعت از جهان ذهنی و جهان فرهنگی
علت قدرت پیش‌بینی و پیشگیری مسائل طبیعی ← گسترش عقلانیت ابزاری
(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۸؛ علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه ۸)

۲۲۶-

(طاهره کریمی سلیمی)

- در نگاه اساطیری طبیعت، مادهٔ خام نیست؛ بلکه علاوه بر ظاهر دنیوی و
این‌جهانی، از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.
- نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان به‌وجود آمد.
- در نیمهٔ اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از
داوری ارزش‌ها دست شست و روشنگری مدرن به امور طبیعی محدود شد.
- بحران معرفتی علمی در دو بعد ظاهر شد: افول روشنگری و شکل‌گیری
جریان پست مدرن و ناسازگاری بین ابعاد معرفتی با نیازهای اقتصادی و
سیاسی جهان غرب.
- در سال‌های پایانی قرن بیستم شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی
هستیم، بعضی از این موج بازگشت که نشانهٔ بحران معنویت در فرهنگ
غرب است عنوان افول سکولاریسم و برخی عنوان پساسکولاریسم را برای آن
به‌کار می‌برند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۷ و ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۲۲۷-

(ارغوان عبدالملکی)

در جامعه‌شناسی تفهیمی، هدف، داوری ارزشی و انتقادی نسبت به ارزش‌ها
در نظام اجتماعی نیست؛ بلکه فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و
کنترل آن‌هاست.
در دورهٔ رنسانس فرهنگ غرب برای بسط ابعاد دنیوی و این‌جهانی خود، به
سوی حذف پوشش دینی، قدم برداشت و در این راستا در نخستین گام به
یونان و رم باستان بازگشت. این رجوع برای مستقر شدن در فرهنگ
اساطیری باستانی نبود؛ بلکه بازگشت به جهان باستان برای عبور از
مسیحیت و تداوم بخشیدن به حرکتی بود که فرهنگ یونان با غفلت از
تفسیر توحیدی هستی، طی کرده بود، همان حرکتی که مسیحیت مانع از
تداوم آن شده بود.

دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزهٔ دینی نداشتند.
آن‌ها همان‌گونه که ابتدا حرکت‌های پروتستانی را برای حذف قدرت کلیسا و
ایجاد یک سیاست سکولار به خدمت گرفتند، اینک از تبلیغ مسیحیت برای
بسط جهانی قدرت خود استفاده می‌کردند، آنان با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ
عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های
فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر تأثیر می‌گذاشتند.

(پایه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه ۳۳۳؛

علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۵، ۵۴ و ۵۵)

۲۲۸-

(ارغوان عبدالملکی)

جوامعی که از قدرت مقاومت بیش‌تری در برابر استعمار، برخوردار بودند و
کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطهٔ
سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جامعهٔ
جهانی جدید ادغام شدند. در دورهٔ استعمار، این‌گونه جوامع تحت نفوذ
کشورهای استعمارگر قرار گرفته و در شرایط نیمه استعماری به سر
می‌بردند؛ مانند چین، عثمانی و ایران.

عقل عملی، قوه‌ای است که باید‌ها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناسد.
شناختی که جامعه‌شناسی انتقادی برای رفع کاستی‌های علم حسی و
جامعه‌شناسی تجربی استفاده کرد، همان اندوختهٔ اجتماعی شناخت بشری
است که از آن با عنوان شناخت عمومی یاد کردیم که فهم عرفی یا عقل
جمعی نیز نامیده می‌شود.

ارسطو، حاکمیت اقلیت بر اساس فضیلت را آریستوکراسی می‌نامد.

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۹ و ۹۴؛

پایه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه ۸۶؛ علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۷)

۲۲۹-

(ارغوان عبدالملکی)

ارسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد،
دموکراسی می‌نامد. زیرا دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است و در این
نوع حاکمیت، مردم براساس آرای خود حکومت می‌کنند. او حکومتی را که
در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند،
جمهوری می‌خواند. بدین ترتیب او بین حکومت جمهوری و دموکراسی از
جهت روش حکومت تفاوت می‌گذارد.

بخشی از فرهنگ که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن
را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند، فرهنگ آرمانی
نامیده می‌شود. فرهنگ واقعی آن بخش از فرهنگ است که مردم به آن
عمل می‌کنند.

هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید
می‌آید. زیرا سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای هدفی معین است.

(پایه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۸۰ و ۸۶)

۲۳۰-

(الله قنبری)

ساختار اجتماعی، نوع ارتباط و چینش پدیده‌هایی است که جهان اجتماعی
را می‌سازند. احترام به قانون و صلح از پدیده‌های درون جهان اجتماعی‌اند.
جهان فردی و ذهنی انسان‌ها لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد؛ مثلاً سطوح
عقاید، ارزش‌ها و مهارت‌ها.

زلزله، خشکسالی و ... پدیده‌های جهان طبیعی هستند ولی از جهت ارتباطی
که با زندگی اجتماعی پیدا می‌کنند، درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.
ابتکار قنات در ایران نیز از راه‌های مقابله با خشکسالی است.

(پایه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۳ و ۱۰؛ علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه ۵)

۲۳۱-

(آریتا بیرقی)

فرهنگ پدیده‌ای آموختنی است ← شیوه‌های متفاوت زندگی جوامع مختلف
سیاست را می‌توان یک نهاد اجتماعی دانست ← رفع یکی از نیازهای اساسی
ساختمان ورزشگاه نظام اجتماعی است ← مجموعهٔ اجزا و عناصر ورزشگاه
با توجه به ارتباط میان آن‌ها
آموزش عالی را می‌توان یک نهاد فرهنگی دانست ← فراهم کردن دانش
تخصصی سایر نهادها

(پایه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۱۰، ۱۳، ۱۶ و ۲۰)

۲۳۲-

(مهدی ابراهیم مازنی)

الف: کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های
بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت جهانی را برمی‌دارند و استقلال
اقتصادی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند.

ب: با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای،
سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

ج: برخی معتقدند جهانی شدن، فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای
ملی ندارد.
(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۳۸- (نیما پواهری)

این که افراد مفهوم اعم از (بیشتر از) دامنه شمول تعریف باشد، یعنی تعریف همه افراد یا مصادیق مفهوم را پوشش نمی‌دهد و جامع نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چنین تعریفی مانع نیست اما ممکن است جامع باشد.

گزینه «۲»: برای مثال تعریف «انسان: حیوان» تنها بخشی از مفهوم انسان را دربر گرفته اما همه مصادیق آن را پوشش می‌دهد و جامع بودن مربوط به پوشش دادن همه مصادیق است، نه همه مفهوم.

گزینه «۳»: تعریف جامع همه مصادیق را پوشش می‌دهد و در تعداد مصادیق آن مفهوم تغییری ایجاد نمی‌کند. (منطق، تعریف، صفحه ۹)

۲۳۹- (فاطمه شومیری)

اگر عکسی از روی تو در جام ما افتد، از شادی و نشاط کلاه خود را می‌اندازم.

مقدم
تالی
در سایر گزینه‌ها به ترتیب اول مقدم قرار گرفته و بعد تالی به دنبال آن بیان شده است. (منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۲۴۰- (سید مسعود الزین هلالی طهرانی)

ساختار قضایای حملی و شرطی به هم قابل تبدیل هستند، یعنی یک قضیه شرطی را می‌توان به صورت حملی بیان کرد و برعکس. مثلاً می‌توانیم بگوییم هر انسانی جسم است یا اگر چیزی انسان باشد؛ آن‌گاه جسم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۳»: اجزای قضیه شرطی ممکن است متعدد باشند لذا نمی‌توان گفت در یک قضیه شرطی همواره دو نسبت وجود دارد؛ مثل: «اگر آشپز دو تا شود، آن‌گاه غذا یا شور می‌شود یا بی‌نمک» که تالی خودش یک قضیه شرطی منفصل مانع‌الجمع است که دو نسبت در آن وجود دارد.

گزینه «۴»: شرط در قضایای شرطی خودش ممکن است مشروط به چیز دیگری باشد. مثلاً اگر باران باران زمین خیس می‌شود، باریدن باران خودش در واقعیت معلول حالت خاصی از ابرها و آب و هواست.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۱، ۳۳ و ۶۹)

۲۴۱- (فرهاد قاسمی نژاد)

اگر رابطه میان موضوع و محمول عموم و خصوص من‌وجه باشد حتماً هر دو قضیه متضاد کاذب خواهند بود.

هر لباسی سفید است - هیچ سفیدی لباس نیست. هر دو کاذب هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: این لزوم در مورد تناقض و تداخل وجود ندارد.

گزینه «۲»: ممکن نیست رابطه میان موضوع و محمول من‌وجه باشد و آن قضیه با سور کلی صادق باشد (در تضاد هر دو قضیه دارای سور کلی هر دو هیچ هستند). (منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۴۵ تا ۴۹)

۲۴۲- (سید علیرضا امیری)

«تمثیل» سرایت دادن حکم یک موضوع به موضوع دیگر، به دلیل مشابهت آن دو با یکدیگر است (رابطه جزء با جزء). هم‌چنین مقدمات در استقرا (در این‌جا منظور استقرای ناقص است) از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند؛ چون موضوعات جزئی نمی‌توانند از نتیجه حمایت قطعی و کامل کنند.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۲۴۳- (فاطمه سادات شریف‌زاده)

گزینه «۴»: ابتدا با توجه به جایگاه حد وسط (یعنی کلمه‌ای که در نتیجه حذف می‌شود و در دو مقدمه مشترک است) که در این گزینه در صغری در جایگاه موضوع و در کبری هم در جایگاه موضوع قرار گرفته پی می‌بریم که شکل سوم قیاس است و شرایط نتیجه‌دهی در آن عبارت‌اند از کلی بودن یکی از دو مقدمه و موجه بودن صغرا که هر دو شرط در اینجا رعایت شده بنابراین قیاس معتبر است.

۲۳۳- (مهدی ابراهیم مازنی)

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ هـ. ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و از همین رو آن را بهار عربی نامیدند؛ اما این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارند.

انقلاب اسلامی به واسطه بازگشت به اسلام و با اتکال به فقه سیاسی و اجتماعی، مسئله اسرائیل را به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۳۴- (طاهره کریمی سلیمی)

اعتراض روشنفکران چپ به نسل اول، به دلیل اسلام ستیزی آنان نبود. روشنفکران چپ حرکت‌های خود را در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی سازمان می‌دادند. حرکت‌های اعتراضی آنان، اغلب در سایه حمایت بلوک شرق قرار می‌گرفتند.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۲۳۵- (طاهره کریمی سلیمی)

- جنبش تنباکو نمونه موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

- دولت مصر در قرارداد کمپ‌دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

- حاکمیت منورالفکران در ایران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.

- مقاومت انقلاب ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به عنوان قطب رقیب بلوک غرب، متزلزل ساخت.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۰ و ۱۳۶)

فلسفه و منطق

۲۳۶- (فرهاد علی نژاد)

نقش دانش منطق تولید علم نیست؛ بلکه نظارت بر روند استفاده از این قوانین طبیعی و جلوگیری از بروز برخی اشتباهات هنگام استفاده از آن‌ها است. در واقع دانش منطق به بهره‌برداری بهتر از فرایند تفکر کمک می‌کند.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۳ تا ۳۱)

۲۳۷- (مبیر پیرهسینلو)

این تست مشابه کنکور ۹۸ خارج از کشور طرح شده است. برای حل چنین تست‌هایی توجه کنید که به سرعت هر گزینه را روی شکل پیاده کنید و دایره‌ها را دوبه‌دو با هم بسنجید. نکته مهم: نسبت‌های چهارگانه، میان مصادیق دو مفهوم کلی برقرار می‌شود و نه خود مفاهیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رابطه مصادیق مفهوم انسان با مصادیق سه مفهوم دانش‌آموز / نویسنده / مسلمان، عموم و خصوص مطلق است که دایره‌ها به درستی نشانگر آن است. مصادیق هر یک از سه مفهوم دانش‌آموز / نویسنده / مسلمان با یکدیگر رابطه عموم و خصوص من‌وجه دارند. دایره‌ها به درستی این نسبت را نشان می‌دهند. برای درک بهتر این مورد، هر دو مفهوم را با هم بررسی کنید.

گزینه «۲»: رابطه انسان و اسب، تباین است اما بر روی شکل عموم و خصوص من‌وجه می‌شود که نادرست است. همچنین، انسان و اسب با مفهوم «دارای جسم» رابطه عموم و خصوص مطلق دارند (درون آن قرار می‌گیرند).

درحالی‌که طبق دایره‌ها، من‌وجه می‌شود که نادرست است.

گزینه «۳»: بیکار و شاغل رابطه تباین دارند. درحالی‌که طبق دایره‌ها، من‌وجه می‌شود که نادرست است.

گزینه «۴»: رابطه آسیایی و مسلمان عموم و خصوص من‌وجه است و نه عموم و خصوص مطلق. (منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قیاس شکل اول است که شرط کلی بودن کبری و موجه بودن صغرا را ندارد.

گزینه «۲»: قیاس شکل دوم است که شرط تفاوت دو مقدمه در کیف (نسبت) را ندارد.

گزینه «۳»: قیاس شکل سوم است که شرط موجه بودن صغرا را ندارد. (منطق، استرلال، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

۲۴۴-

(سیر علیرضا امیری)

اگر از علت به معلول پی ببریم (استنتاج معلول از علت) از برهان لمّی بهره جستیم. در عبارت اول، جاذب آتش بودن و در عبارت دوم مراجعه به پزشک و اخذ رژیم غذایی به ترتیب علت آتش گرفتن و وزن کم کردن هستند. (منطق، استرلال، صفحه ۸۳)

۲۴۵-

(سیر مسام‌الربین هلالی طهرانی)

اولاً از عکس مستوی استفاده نشده است؛ چون نتیجه صرفاً سه‌ضلعی بودن است. ساختار استدلال به شکل زیر است: اگر شکلی سه‌ضلعی باشد مثلث است. این شکل مثلث است. (وضع تالی) پس این شکل سه‌ضلعی است.

با این که نتیجه این قیاس صحیح است؛ اما به دلیل ساختار (وضع تالی) نامعتبر است. (منطق، استرلال، صفحه ۸۹)

۲۴۶-

(موسی اکبری)

سکون یا تحرک موجودات در علم فیزیک مطالعه می‌شود. آن چه در فلسفه اولی مدنظر است تغییر یا ثبات هستی است.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۲۴۷-

(موسی اکبری)

به عقیده پروتاگوراس همگان نمی‌توانند در هیچ اصل مشترکی به نام حقیقت به وحدت برسند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به اعتقاد پروتاگوراس حقیقت به معنای دانش پایدار و ثابت به دست نمی‌آید.

گزینه‌های «۲» و «۳»: از عقاید گرگیاس است.

(فلسفه سال سوم، نفس‌تین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۴۸-

(موسی اکبری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مواجه با زندگی و سرگذشت سقراط است که ما را با عمق اندیشه او آشنا می‌سازد. سقراط اثری از خود به یادگار نگذاشت.

گزینه «۲»: سقراط را سخن‌گوی فلسفه نامیده‌اند؛ زیرا زندگی او آینه تفکر معنوی او بوده است.

گزینه «۴»: سقراط پیوسته مسائل روزمره زندگی را مورد تفکر و تأمل قرار می‌داد. (فلسفه سال سوم، نفس‌تین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۲۴۹-

(سیر علیرضا امیری)

علت صوری از علت‌های درونی است که طبق نظر بهمنیار علت درونی «داخل بُوَد، در قوام چیزی و جزوی بود از وجود»

(فلسفه سال سوم، نفس‌تین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۲۵۰-

(فاطمه شومیری)

ارسطو به عنوان فیلسوف طبیعت‌شناس به دنبال توجیه عقلانی حرکات طبیعی و اصلی‌ترین و کلی‌ترین عواملی که در هر تغییر و تحولی مؤثر است، می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط است، زیرا علل اربعه مربوط به پدیده‌های عالم طبیعت و تحولات آن‌هاست نه هر چیزی.

گزینه «۲»: غلط است، زیرا توجیه عقلانی خود موجودات مطرح نیست، بلکه توجیه عقلانی حرکات و نحوه ایجاد آنان مدنظر است.

گزینه «۴»: نادرست است، زیرا او به دنبال شناسایی و توجیه عقلانی مبادی شناخت حقایق جهان و اصلی‌ترین و کلی‌ترین عوامل هر تغییر و دگرگونی است، بدون توجه به پدیده‌های خاص.

(فلسفه سال سوم، نفس‌تین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۶۱ و ۶۹)

۲۵۱-

(فرهار قاسمی نژاد)

حمل وجود بر خداوند (واجب‌الوجود) ضروری است اما اثبات وجود برای خداوند نیازمند دلیل است.

فلاسفه با ذکر دلیل به اثبات وجود خداوند می‌پردازند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اگر رابطه وجود با موضوع ضروری باشد آن موضوع حتماً وجود دارد.

گزینه «۳»: ماهیت وصف ممکنات است. حمل وجود بر ممکنات ضروری نیست.

گزینه «۴»: اگر حمل وجود بر موضوع ضروری باشد وجود از آن موضوع قابل جدا شدن نیست.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۵۲-

(الله فضری)

متکلمان می‌گویند اگر فرض کنیم که غیر از ذات حق اشیای دیگری هم قدیم‌اند، طبعاً آن‌ها از خالق بی‌نیاز و در حقیقت مانند خداوند واجب‌الوجودند. از طرف دیگر، «براهینی که حکم می‌کند واجب‌الوجود واحد است»، «جازه نمی‌دهد که وجود ماسوی را واجب بدانیم» پس «بیش از یک قدیم وجود ندارد» و جهان حادث و در نتیجه معلول است. عبارت گزینه «۳» مربوط به فلاسفه است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۵۳-

(نیمه پوهاری)

در مقدمات استدلال فارابی گفته می‌شود در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند. در مقدمات استدلال ابن‌سینا هم می‌خوانیم وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: در برهان فارابی توجه به تقدم وجودی علت بر معلول است اما در برهان ابن‌سینا به جای وجود به وجوب علت و امکان ذاتی معلول توجه می‌شود.

گزینه «۳»: باطل بودن تسلسل از نتایج استدلال فارابی است، نه از مقدمات مشترک آن با استدلال ابن‌سینا.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون ماهیت امری اعتباری و ذهنی است، می‌تواند مصداق داشته باشد و وجودهای خارجی مصداق ماهیت‌ها هستند.

گزینه «۲»: تغییرات در واقعیت اتفاق می‌افتند و ماهیت امری اعتباری و ذهنی و جعلی است، لذا بحث ثبات و تغییر ماهیت در تغییرات اشیا اصلاً مطرح نیست.

گزینه «۴»: این طور نیست که ماهیت همان وجود باشد یا وجود همان ماهیت باشد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۴)

۲۶۰- (فرهاد قاسمی نژاد)

هیوم با ضرورت علی و معلولی میان حوادث مشکل داشت چون ضرورت چیزی نبود که قابل مشاهده حسی باشد.

(فلسفه سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه ۱۳۷)

روان‌شناسی

۲۶۱- (پروانه کریمی)

گزینه‌های «۱»، «۲»، «۳» و «۴»، مربوط به اهداف علم روان‌شناسی است که شامل توصیف، تبیین، پیش‌بینی، کنترل (یا تغییر) است.

گزینه «۴» به روش علمی در تحقیق اشاره دارد، یکی از منابع شناخت، روش علمی است که روش پژوهش و دستیابی به شناخت را در علوم مختلف از جمله علم روان‌شناسی تعیین می‌کند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۲۶۲- (مینا تولکی نژاد)

نظریه فروید و هم‌چنین روش درمان او، هر دو روان‌کاوی نامیده می‌شود. نظریه روان‌کاوی در تبیین تحول انسان بر نقش تعامل غرایز ذاتی و تجارب اولیه دوران کودکی تأکید می‌کند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۱۱)

۲۶۳- (مهسا عفتی)

دانشمندان باید از واژه‌های موردنظر خود، تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و به صورت کمی نشان دهند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۶)

۲۶۴- (پروانه کریمی)

مشاهده یکی از راه‌های جمع‌آوری اطلاعات است و هنگامی انجام می‌شود که رفتار بدون دخالت پژوهشگر مورد بررسی قرار گیرد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۲۳)

۲۶۵- (مهران افشاری)

روان‌شناسی که از سال ۱۸۷۹ میلادی به‌عنوان یک علم تجربی شناخته شده، کوشش کرده تا به پرسش «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پاسخ دهد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۳)

۲۵۴-

(سیدعلیرضا امیری)

دلیل آن‌ها این بود که خداوند از همه اعمال بندگان کاملاً «آگاه» است و به حضور فرشتگان نیازی نیست.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۸۱)

۲۵۵-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

ابن‌سینا نمی‌گفت که می‌شود وجود برخی بلایای طبیعی را نادیده گرفت. او شر و بدی را ظاهری می‌دانست اما توهم نمی‌دانست. آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۷۲)

۲۵۶-

(فرهاد قاسمی نژاد)

رسیدن به سعادت دنیا نزد مردم در مدینه فاضله با بهره‌مندی مردم از لذت‌های جسمانی در مدینه جاهله در اندیشه فارابی کاملاً متفاوت است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

۲۵۷-

(فرهاد علی نژاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از میان فیلسوفان یونانی، فیثاغورث، امپدکلس و افلاطون بیش‌تر مورد احترام سهروردی بودند.

گزینه «۲»: «حکیم فاضل» لقبی است که سهروردی برای زرتشت در نظر گرفته است. وی ابن‌سینا را به خاطر نشناختن اهمیت افلاطون (امام‌الحکمه) مورد انتقاد قرار می‌دهد.

گزینه «۳»: حکمت مشاء یکی از منابع فلسفه اشراق است و سهروردی از میان آثار مربوط به حکمت مشاء، از آثار ابن‌سینا خصوصاً از کتب عرفانی و رمزی او استفاده بیش‌تری کرده است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۰)

۲۵۸-

(علی کوچی)

عرفا و متکلمین اگرچه از فلاسفه نبودند و خود را از آن‌ها نمی‌دانستند ولی به موازات آن‌ها سهم به‌سزایی در بارور کردن فرهنگ اسلامی داشتند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معرفت به هستی و مبدأ و معاد هدف هر چهار جریان فکری بوده است.

گزینه «۲»: تماماً — غالباً

گزینه «۳»: فیلسوف می‌خواهد جهان را فهم کند یعنی تصویری صحیح و نسبتاً جامع از جهان در ذهن خود داشته باشد.

(فلسفه سال چهارم، پیران‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۲۵۹-

(سید حسام‌الدین بلالی طهرانی)

یکی از ثمرات بحث اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت بحث تشکیک وجود است، در بحث مطرح می‌شود که وجود امری مشکک است بنابراین متغیر است. و در بحث اصالت وجود ذات اشیا وجود در نظر گرفته می‌شود لذا ذات اشیا متغیر خواهد بود. خود ملاصدرا هم در بحث حرکت جوهری دقیقاً همین بحث را مطرح و اثبات می‌کند.

۲۷۳- (مهراون افشاری)
در ادراک حسی این امکان وجود دارد که در برخی موارد ادراک غلط و نادرستی از محیط داشته باشیم. خطای ادراکی ممکن است به دلیل اثر زمینه باشد.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۷۴- (مهراون افشاری)
ادراک اطلاعات حسی به تفسیر و معنا دادن اطلاعات مربوط می‌شود، نه دریافت ساده اطلاعات. گزینه «۳» به توانایی فهم معنای لطیفه و تشخیص خنده‌دار بودن آن اشاره دارد.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۷۶)

۲۷۵- (مریم امیری)
یادآوری با کمک سرخ‌هنگامی است که به فرد یادگیرنده بخشی از اطلاعات یادگیری شده (مانند بخشی از یک کلمه، یا بخشی از یک جمله، یا بخشی از صورت فرد) داده می‌شود و از فرد خواسته می‌شود اطلاعات را تکمیل نماید.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۹۳)

۲۷۶- (پروانه کریمی)
هنگامی که راه دستیابی به یک هدف خواستنی بسته شود یا دستیابی به آن به تأخیر افتد، ناکامی روی می‌دهد.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۲۶)

۲۷۷- (بهاره آکبری)
احساس خستگی و فرسودگی و مردود بودن در تصمیم‌گیری از ویژگی‌های اختلال اضطراب فراگیر است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۳۶)

۲۷۸- (آفرین ساپری)
درمان‌های رفتاری مبتنی بر اصول یادگیری رفتاری است که از طریق تقویت رفتارهای مناسب و تنبیه و عدم تقویت رفتارهای نامناسب انجام می‌پذیرد. رفتار درمانی برای کاهش اضطراب و به خصوص هراس‌های مرضی مؤثر بوده است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۷۹- (کنکور سراسری ۸۶)
امروزه، مرگ و میرها اغلب در نتیجه روش‌های غلط زندگی است، یعنی کلیه شیوه‌ها و روش‌هایی از زندگی که زمینه‌های مساعد را برای انواع بیماری‌ها آماده می‌سازد.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۱۶)

۲۸۰- (آفرین ساپری)
الگوی رفتار که الگوی رفتاری الف خوانده می‌شود باعث می‌شود فرد در مقابل فشار روانی، حداکثر واکنش را از خود بروز دهد.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۲۴)

۲۶۶- (مهراون افشاری)
متخصصان رشد عقیده دارند که ۱۲ سال اول زندگی (طفولیت + کودکی اول و دوم) نقش مهمی در زندگی فرد ایفا می‌کند.

نکته: گزینه «۱» مربوط به بیش‌ترین مطالعات روان‌شناسی رشد می‌باشد.
(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۶۷- (مریم امیری)
۲ تا ۷ سالگی (دوره پیش‌عملیاتی): کودکان در این دوره از نمادها (تصور و زبان) استفاده می‌کنند تا محیط را بشناسند. علائم راهنمایی و رانندگی از جمله نمادهای اجتماعی هستند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۳۸)

۲۶۸- (بهاره آکبری)
کودک در سن ۱۰ سالگی به این تشخیص می‌رسد که مکان وزنه‌ها در میله اهمیت دارد ولی تلاش او برای هماهنگی و توازن بین وزنه‌ها و فاصله آن‌ها از مرکز، حالت آزمایش و خطا پیدا می‌کند و از روی استدلال قیاسی نیست.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۵۹)

۲۶۹- (آفرین ساپری)
تأکید بر عوامل شناختی مربوط به نظریه شناختی زان پیاژه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اریکسون به رشد روانی-اجتماعی توجه داشته است.

گزینه «۳»: اریکسون معتقد است که رشد تا پایان عمر ادامه دارد.

گزینه «۴»: از نظر او افراد در زندگی از ۸ مرحله عبور می‌کنند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۷۰- (مهراون افشاری)
الف) عملیات فتح‌المبین برای کسانی که در این عملیات حضور داشته‌اند مربوط به حافظه رویدادی و برای دیگران مربوط به حافظه معنایی است و بنابراین هر دو حافظه ممکن است صحیح باشد.

ب) در صورت عدم تمرین و تکرار، اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت منتقل نمی‌شوند.

ج) هنگامی که یادگیرنده در جریان یادگیری تنها به ویژگی‌ها و خصوصیات ظاهری و فیزیکی مواد یادگیری مثل کلمه، جمله و ... توجه می‌کند و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد در مقایسه با زمانی که به ویژگی‌های مفهومی و معنایی مواد یادگیری توجه می‌کند، عملکرد بازبایی پایین‌تر خواهد بود.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۵ تا ۹۷)

۲۷۱- (بهاره آکبری)
در فعالیتهای روزمره هر قدر دو تکلیف به هم شبیه‌تر باشند، انجام هم‌زمان آن دو تکلیف دشوارتر است.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۸۶)

۲۷۲- (آفرین ساپری)
اطلاعات مربوط به هر نیمکره به وسیله مجموعه‌ای از اکسون‌ها به نام جسم پینه‌ای به نیم‌کره دیگر منتقل می‌شود و بدین ترتیب هر نیمکره اطلاعات مربوط به نیم‌کره دیگر را نیز دارا می‌شود.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۷۹)